SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoj ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

Nº 49 So. Boston, Mass., Gruodžio (December) 6 d., 1923 m. Metai X

Prieš Ateivius

Nori Užkrauti Mokesnius ant Svetimšalių.

WASHINGTON, D. C. Oregon valstijos atstovas Watkins padavė Kongresui sumanymą, kad apkrauti ateivius didelėmis mokestimis. Jei jo sumanymas bus priimtas, tai kiekvienas ateivys, įeidamas į šią šalį, vietoje dabartinių 8 dolerių turės mokėti $250 pagalvės. Visi Suv. Valstijose gyvenantieji svetimšaliai turės mokėti po $50. Vietoje 3 nuoš., į šią šalį butų įleidžiama 2 nuoš. Butų padidintos paveldėjimo ir kitos mokestys. Visa tai butų daroma tam, kad butų iš ko mokėti pensijas tiems, kurie dalyvavo karėje.

Nori Visai Neįsileisti.

Yra da griežtesnio nusistatymo prieš ateivius. Mississippi Mokesčių Komisija šitaip išsireiškė: "Mes stovime už visišką uždraudimą įvažiuoti kokiems nebuk svetimšaliams, išskiriant tik turistus, vaizbunus ir atvažiuojančius mokinties. Apie įsileidimą asmenų ne kaukazo rasės (ne baltųjų) nėra ką nė kalbėti. Artistai, mokslinčiai ir naudingi veikėjai bus mus priimami ir ateityje. Abelnai mes norime tik naudingų gaivalų ir nebusime toki naiviai, kad ir ateity duoti galę įeit į musų šalį gaivalams neištikimiems ir ardantiems musų gentkartę moraliai ir politiniai. Tokio nusistatymo ir taip mano 95 nuoš. Mississippi apskričio gyventojų."

Naujas Vokietijos Kabinetas.

BERLYNAS, lapkr. 30 d. Streseman'ui atsisakius iš kanceleriavimo, jo vieton buvo pakviestas d-ras Albert. Bet kad ir šis negavo užsitikėjimo, tad pakviestas į kanclerius d-ras Wilhelm Marx, kurs drauge su buvusiuoju kancleriu Stresemann'u šiąnakt pradėjo rinkti ministerius. Sudaryta šiokia valdžia: Kancleris — Dr. Wilhelm Marx; vice-kancleris ir vidaus reikalų ministeris — Dr. Jarres; užsienių ministeris — Dr. Gustaw Stresemann; apsaugos ministeris — Dr. Otto Gessler; darbo ministeris — Heinrich Brauns; finansų ministeris — Dr. Hans Luther; susisiekimo ministeris — Rudolph Oeser; maisto ministeris — grafas Kanitz; ekonomijos ministeris — A. D. Hamm; teisingumo ministeris — Dr. Emminger; užimtų šalių ministeris — Dr. Anton Hoefle.

Kaip matote, čia nėra nė vieno kunigo, nors pats kancleris yra Centro arba katalikų partijos. Vokietijoje daktaro titulą gauna baigęs alei kokį augštą mokslą, ne vien daktarystės.

Reikia Saliamono.

MILANAS, lapkr. 30 d. Šiaurės Italijai reikia Saliamono. Ten trys moters susiginčijo už vieną bernelį, kiekviena iš trijų sakydama, kad tai ji yra jo motina. Ir tas bernelis jau ne kudikis, tik suaugęs vyras, dalyvavęs karėje. Bet karėje jį patiko ta nelaimė, kad jis gavo smegenų supurtymą nuo šuvių yra kurčias ir nebylys ir dabar jis nieko neatsimena, nežino nė kuri moteris yra motina. Viena tų miterų, Concetta Cavalieri, sakydamasi, kad ji yra jo motina, atsivežė jį iš Florencijos į Milaną. Kitos dvi moters savinasi jo motinystę ir nori jį iš pirmosios atimti. Teismas negali išrišti, kuri yra tikroji motina.

Suaugęs vyras nereikalauja tiek priežiuros, kai kudikis, tai alei moteris gali jam "pamotinauti."

Maskolija Ginčyjasi su Chinija.

PEKING, gruodžio 3 d. Kilo rusų su Kitajaus ginčai už 1919 ir 1920 m. sutartis. Kitajus sako, kad sutartyje Sovietų valdžia apsiėmė grąžinti chiniečiams, be jokio atlyginimo Rytinį Chinijos geležinkelį, taipgi kasyklų ir girių naudojimą, kas buvę Russijos užgrobta caro ir Kerenskio laikais, taipgi brigadų: gen. Horvalto, gen. Semenovo ir adm. Kolčako. Sovietai dabar sako, buk sutartyje šio skyriaus nebuvo. Mat, kad ši sutartis buvo daroma, Sovietai buvo kėbliam padėjime, tad darydami Chinijai šiuos nusileidimus, tikėjosi patraukti ją į savo pusę ir suerzinti ją su jos draugais, įpatingai pastatyti ją prieš Japoniją. Dabar, kada Maskolijos politinė padėtis pagerėjo, Maskva išsižada savo pažadėjimų — iš to kyla kivirčai su chiniečiais.

Pravoslavai Renkasi Patriarchą.

KONSTANTINOPOLIS, gruodžio 3 d. Septyni nariai Grekų Ortodoksų bažnyčios Šventojo Sinodo nariai, kuriuos Angoros valdžios atstovas papa Euthimios buvo išviję, sugrįžo į Phanar ir dalyvaus rinkime Oekumenikalio Patriarcho. Kalcedono, Brusos ir Niceos arkivyskupai gavo anoniminius laiškus turkų kalboje, grumojančius jiems, jei jie neatsižadės savo kandidaturų. Rinkimai bus šį antradienį ir Cezarėjos arkivyskupas pirmininkaus rinkimuose.

Pereito šeštadienio posėdį sutrukdę valdžios atstovai, kurie pareiškė, kad Angorai turi buti pranešta pirma, nė kaip bus daryti koki nors prisirengimai rinkti patriarchą. Manoma, kad Angoros valdžia reikalaus, kad į patriarchus butų išrinktas Rhodopolio arkivyskupas.

Norėjo "Iššadinti Miestą"

NEW YORK, gruodžio 3 d. Suareštuotas ir pastatytas po $2,500 kaucijos yra Rudolph Wedemeyer iš Great Kills, Staten Island, turtingas giminietis teisdario J. B. Wedemeyer iš Stapleton. Jis kaltinamas tuo, kad norėdamas "iždadinti miestą" sukurė ugnelę, nuo kurios sudegė vieni namai. Kaltinamasis yra 24 metų, turtingas ir atstovauja didelę automobilių firmą.

Kaunas Auga.

Paskiausieji surašai parodė, kad Kaune yra 91,302 gyventojai — 47,956 vyrai ir 43,346 moterys. Lietuvių yra 55, 068, žydų 24,691. Svetimtaučių yra 1619 arba 1.7 nuošimčio.

Pagal rusų statistiką, prieš karę Kaune buvo 81,279 gyventojai, įskaitant 20,000 ten laikomos kariuomenės. Taigi nuo 1914 m. Kauno gyventojų skaitlius padidėjo 30 nuošimčių.

Sulyginant kitus miestus rasime, kad Vilnius prieš karę turėjo 240,000 gyventojų, šiandie turi 186,000. Rygoje prieš karę buvo 325,000, dabar yra tik 186,000. Revelyje prieš karę buvo 98,000, dabar yra 124,000.

Suakmenėjęs Lavonas.

BUCHAREST, gruodžio 3 d. Aknafugatag druskos kasyklose rasta pavirtęs į akmenį kalnakasio lavonas. Daktarai mano, kad jis druskoje yra išgulėjęs bent 50 metų. Kasyklų lempa, kabanti jam prie kepurės, buvo tokio senoviško darbo, kad nė seniausieji druskakasiai tokios neatsiminė.

La Follettui Nepatiko Russija.

WASHINGTON. Pažangiųjų senatorius La Fillette visą laiką užtaravo Maskoliją ir reikalavo pripažinimo Sovietams. Jis neseniai grįžo atsilankęs, tarp kitų Europos šalių, ir Maskolijoje. Dabar jau jis negiria Maskolijos. Kalbėdamas aną dieną Senate apie padėtį Ruhr'e, jis išsireiškė, kad šioje užgrobtoj šalyje dabar esąs baisus teroras, šnipinėjimas gyvenimuose ir šeimynose, lauko teismai, netikėtini žiaurumai ir ekonominė ubagystė — lygiai taip, sako, kaip Sovietų Russijoje.

Monopolis Maskolijos Stampų.

MASKVA, gruodžio 1 d. Sovietų philatelinis departamentas pavedė tulam Maurice Sherman New Yorke, monopolį pardavinėti Maskolijos stampas Suv. Valstijose, Kanadoje, Meksikoje, Vidurinėje ir Pietinėje Amerikoje ir Prancuzijoje. Visokių stampų Maskolijoje iki šiol yra išleista daugiau per 20,000 rušių.

Tarpe tų stampų yra nevien revoliucijos ar kontrrevoliucijos stampos, bet ir carų laikų ir apie 5000 rušių zemstvų išleistų ir šiaip visokių rušių. Kontraktas padarytas trejiems metams.

Tam pačiam Sherman'ui Sovietai duoda monopolį pardavinėti Maskolijoje išleistus popierinius pinigus ir visokius katalogus ir literaturą, tyčinčią stampas.

Sherman'as išvažiuoja iš Maskvos į Paryžių ir New Yorką su keliais tukstančiais stampų sampelių, kurios gerai atvaizdina paskutinių šešerių metų Rusijos istoriją.

Astranomas Nusižudė.

PITTSBURGH, Pa. Astronomas McDowel, kurs pastaruoju laiku dirbo 26 colių objectyvo stiklus Yale universiteto žiuronams, rastas negyvas. Nusižudė dėlto, kad nelaimėjo konkurse ir negavo užsakymo dirbti ir toliau tuos stiklus.

Dėlko Negali Buti Sąjungos.

Rusų laikraščiai rašo, kad dabar daug kalbama apie sudarymą sąjungos Lietuvos, Latvijos ir Estonijos. Neseniai latvių laikraščiai paskelbę išsireiškimą Latvijos ministerių pirmininko Mejerovičiaus, kad, jo nuomone, Lietuvos negalima priimti į sutartį, Latvijos ir Estonijos padarytą Revelyje, kolei nepasibaigs konfliktas tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Rojalisto Sunus Virto Anarchistu ir Nusišovė.

PARYŽIUS, gruodžio 2 d. Trįs dienos atgal buvo laidotuvės Alfonso Dodė, 14 metų moksleivio. Kad jo tėvas yra didžiunas ir vadas Prancuzijos rojalistų (t. y. tų, kurie nori karaliaus), tad vaikėzą laidojo labai iškilmingai, ir laidotuvėse dalyvavo buvusių karalių šeimynos, Orleano hereogai ir Burbonų šeimynos — visi tie, kurie tikisi, kad da ateis toki laikai, kada vienas iš jų bus Prancijos karalius.

Buvo paskelbta, kad jaunikaitis "taiga mirė." Vienok anarchistai praneša tikrą teisybę — vaikėzas prisirašė prie anarchistų ir pamatęs, koks tėvui iš to bus nepatogumas, nusižudė. Dabar tėvas pradeda sakyti, kad anarchistai užmušė jo sunų ir reikalauja tyrinėjimo.

Tautų Lyga Naujoj Vietoj.

GENEVA, gruodžio 3 d. Pradedant nuo gruodžio 10 d., Tautų Lyga laikinai turės posėdžius Paryžiuje, prancuzijoje. Tai busią dėlei parankumo tautų atstovams, ypač prancuzams. Šiuose posėdžiuose bus svarstomi šie klausimai: opiumo, baltosios vergijos, tarptautinės sveikatos, kontrolės ir gabenimo ginklų. Visais šiais klausimais yra susidomėjus ir Amerika.

Nė cento prancams

40 Mainerių Užmušta.

SHEFFIELD, Anglija, gruodžio 3 d. Pranešama, kad 40 angliakasių yra užmušta ir daugelis sužeista, kad truko virvės ir elevatoriai žemyn nudardėjo su angliakasiais, kurie leidosi į kasyklas. Elevatoriuose tuo tarpu buvo 176 mainieriai. Kiek yra sužeistų, nepranešama.

Marconi Išrado Naują Budą Bevielinės Komunikacijos.

LONDONAS. Marconi, kurs pora dešimčių metų atgal pirmas pasiuntė telegramą be vielų, dabar praneša, kad jis, darydamas bandymus drauge su C. S. Franklin, išradęs naują budą, kaip siųsti bevielines žinias. Paprastuoju budu siunčiant radio bangos eina į visus kraštus, gi jis išradęs budą, kaip siųsti radio bangas vienoje pageidautoje linkmėje. Bandymuose naujuoju budu buvo susisiekta iš Anglijos su šv. Vincento sala, atstume 2250 marių mylių. Reikėję tik dalelės paprastai vartojamos elektrikos pajiegos.

Karveliai Šmugeliuoja Narkotikus.

LOS ANGELES, Cal. Federaliai agentai praneša, jog susekė, kad šmugelninkai iš Meksikos siunčia į Ameriką narkotikus, pririšdami tam tikrai išlavintiems karveliams po sparnais neperšlampamus pakelius su nuodais. Suv. Valstijų pusėje karvelių savininkai paima nuo karvelių jų parneštus pakelius. Tokiu budu tiek prigabenta narkotikų, kad vienas jų labai atpigęs.

Žmogžudystė Maskvoje.

MASKVA. Čia geležkelio stotyje koks žmogus stengėsi paduoti didelį gurbą, iš kurio bėgo kraujas. Suareštuotas sakėsi, buk jo vardas esąs Anatoly Anatoljevič Višnevsky. Apžiurint gurbe rastas vyro lavonas, peršautas, su suvaržytomis kojomis ir į rankšluostį įsukta galva. Tyrinėjimas parodė, kad suimtasis yra ne Višnevsky, tik Joselevič. Jo gyvenime rasta du plaktukai, kurių vienas buvo kruvinas.

Joselevič prisipažino, kad jis užmušė juriskonsultą Zernovą, kurs paskolindavo jam pinigų už užstatomus daiktus. Šį sykį Zernovas, pakviestas pas Joselevičių, nenorėjo skolinti, tad Joselevič jį peršovė ir paskui pribaigė su plaktuku. Lavonas buvo surištas taip, kaip darydavo žinomas žmogžuda Kamarovas ir sugrustas į skalbimų gurbą, kad išgabenus paslėpti. Reikalas eina į teismą.

Nė Cento Prancuzijai.

BERLYNAS. Naujasis Vokietijos kabinetas laikosi įsakymo slaptosios trijų tarybos: diktatoriaus Vechto, buvusio premiero Štrezemano ir tautinės partijos lyderis Jareso.

Pamatas nusistatymo toks: neduoti Prancuzijai nė cento; panaikinti susitarimą su Štinesais pradėti darbus Ruhr'e.

Prancuzai buvo pilnai susitvarkę Ruhr'e: susitaikyta su pramonininkais, kiek duoti anglies Prancuzijai, ir su darbininkais, kurie apsiėmė dirbti kasdien po 10 valandų. Nutarta okupacijos armiją sumažinti 4 kartus.

Ties Wiesbaden kilo riaušės dėl maisto stokos. Užmušta 6, sužeista 28. Valdžią paėmė prancuzų kareiviai.

Bijo, kad Baltasis Namas Nesugriutų.

WASHINGTON, D. C., gruodžio 3 d. Vyriausias armijos inžinierius maj.gen. L. H. Beach šiandie pareiškė, kad su Baltuoju Namu yra nesaugu, nes jis gali kas valanda sugriuti ir iš Kongreso pareikalauta, kad paskirtų $400,000 sudrutinimui namo iš vidaus. Pavojus esąs netik su sugriuvimu, bet ir nuo ugnelės.

Italijoje Užliejo Bergano Pakalnę.

BERGAMO, Italija, gruodžio 3 d. Pereitą šeštadienį truko užtvara ežero Gleno ir užliejo Bergamo pakalnę. Manoma, kad bus prigėrę apie 600 žmonių. Šiandien iki vidurnakčio ištraukta 187 skenduoliai. Kelių pakalnės kaimų namai vandens nunešti. Pereitos sąvaitės didelis lietus buvo šios nelaimės priežastis.

Vienos Universitete vėl Betvarke.

VIENA. Vienos universiteto rektorius buvo pasistengęs atidaryti universitetą, uždarytą dėl demonstracijų prieš žydus. Antisemitiniai (prieššydiniai) gaivalai vėl sukėlė demonstracijas ir riaušes, ir universitetas yra galutinai uždarytas.

Vėl Demonstracijos Varšavoje.

VARŠAVA. Seimas atėmė deputatų teises iš visų tų deputatų, kurie dalyvavo ginkluotame sukilime Kriokavoje. Kairieji gaivalai dėlto sukėlė Varšavoje dideles demonstracijas, kurias išvaikyti buvo užleista raitoji kariuomenė.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į A. L. T. SANDARĄ.

Prie 23 kp., Chicago, Ill.:
Antanas Gricius.
Prie 7 kp., So. Boston, Mass.:
Stasys Dapšis.
Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.:
Petras Kapočius,
Vincas Janulis,
Jonas Gamuliauskas.
Prie 46 kp., Hartford, Conn.:
Vladas Kriaučiunas.

RENGKIMĖS PRIE NOMINACIJŲ.

Apie gruodžio 15 d. visoms Sandaros kuopoms bus išsiuntinėtos nominacijos blankos, dėl nominavimo Sandarai Centro Valdybos 1924 metams. Pirm negu bus nominacijos laikas, Sandariečių yra užduotis rimtai pagalvoti ir buti prisirengusiems prie jos. Turime nepamiršti tą, kad kokius kandidatus nominuosime tai iš jų gausime ir susidedančią musų organizacijai valdybą. O kadangi nuo valdybos priklauso organizacijos gerovė, tai ir yra užduotis rimtai pagalvoti ir nuskirti tokius asmenis, kurie organizacijai galėtų įnešti daug sumanumo, daug gerovės.

Kadangi Sandaros Partija yra turtinga inteligentais, profesionalais bei šiaip gan daug pirmyn pažengusiais energingais ir darbščiais veikėjais, tai nėra abejonės, kad Sandariečiai rimtai iš anksto pagalvoję apsistos ant darbščių ir pilnai tinkančių kandidatų, kurie pilnai atatiks savo vietoms ir užduotis atliks tinkamai savo veikimu. Tad pagalvokite Sandariečiai. Šiame "Sandaros" numeryje įdedame Sandaros kuopų valdybos narių antrašus, kuriuos palaikykite savo žinioje ir galite susinešti ir pasitarti viena kuopa su kita, apie tinkamus žmones Partijos vairui.

Taipgi nepamirškite, kad nominacijos laikas yra skiriamas iki Sausio 30 d., 1924 m. Reiškia, per visą gruodžio mėnesį yra laiko prisirengti, jei kuopos nebus prisirengusios nominuoti gruodžio pabaigoje, tai sausio mėnesyje butinai.

Pereitais keliais metais teko pastebėti, kad ne visos kuopos ima dalivumą nominacijoje. Gi šiais metais, įpač prieš jubilėjinį Seimą yra pareiga imti dalyvumą visoms kuopoms. Tad kuopų valdybos gavę nominacijų blankas, šaukite specialius tam reikalui susirinkimus ir nežiurint kiek kuopa turi narių, bet balsavime privalo dalyvauti nežiurint kiek balsuotojų bus. Balsavime turi dalyvauti pilnateisiai nariai, kurių mokėstis yra kad ir užsivilkę, bet nedaugiau kaip trys mėnesiai. Tad, kurių Sandariečių mokesčiai užsivilkę pasistengkite užsimokėti, nes tuomi visi busime pilnateisiai balsavime ir sykiu padarysime savo jubilėjų istorišku.

K. J. PAULAUSKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

BELLEVILLE, ILL.

Lapkričio 26, 1923.

A. L. T. Sandara,
327 E Street,
Boston 27, Mass.
Gerb. A. L. T. Sandaros Administracija:

Su dideliu džiaugsmu sutinku paskelbtą Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Dešimt-metinį Jubilėjų, tą garbingą šventę musų organizacijos dešimt-metinio gyvavimo bei veikimo Amerikos lietuvių kulturos, švietimo, politikos srityje.

A. L. T. Sandaros Jubilėjus yra mums, idėjos draugai ir draugės Sandariečiai, laimėjimas musų politinėj kovoj prieš musų politinius partijų priešus, kaip dešiniuosius, taip kairiuosius. Tie du musų politiniai konkurentai nudien patįs yra liudininkai, kad A. L. T. Sandara baigia dešimtus metus savo progresyvio veikimo, kad A. L. T. Sandara, per dešimtmetinį perijodą išaugo į didelę Amerikos Lietuvių Organizaciją, turinčią net 83 skyrius. A. L. T. Sandaros spaudintas žodis jau pasiekia musų brolius net pakraštyje Ramiojo Pacifiko, žodžiu sakant, A. L. T. Sandaros išbujojimas, išsiplėtimas per visą Amerikos S. V. kontinentą, nuo rytų iki tolimiausių vakarų, yra nudien faktinas dalykas. Atsitiko kaip tik priešingai skelbimams, pranašavimams musų politinių konkurentų, kurie savo melagingoj spaudoj skelbė ilgomis spaltomis musų liaudžiai, kad A. L. T. Sandara negyvuos, žus amžinai.

Mieli idėjos draugai, ir "Sandaros" skaitytojai bei prieteliai! šiądien mes drąsiai sakome musų politiniams priešams, kad mes esame pergalėtojais, musų tiesos žodis tartas, musų rimti argumentai, musų kiltingi darbai musų tautiniuose politikos, švietimo, kulturos reikaluose, įtikrino musų plačią lietuvių visuomenę. Nudien yra susispietus visa musų pažangi lietuvių dalis prie A. L. T. Sandaros.

Todėlei, rengianties prie šio dešimtmetinio Jubilėjaus, mieli draugai, ir draugės Sandariečiai, lai musų kiekvieno širdis džiaugiasi iš pergalės, musų laimėjimų politiniame veikime. Apvaikščiodami šį dešimtmetinį A. L. T. Sandaros Jubilėjų, padarykime naujus prižadus energingam tolimesniam darbavimusi musų liaudies švietime, bei stiprinimui musų politinės akcijos —įtekmės musų idėjos anapus okeano-vandenyno — Lietuvoje; mes jau daug tame esame atlikę, bet tai dar ne galas, musų priedermė yra veikti ateityje paduodant ranką musų idėjos draugams L. V. Sąjungai.

Aš nuo savęs, reikšdamas didelio dėkingumo musų idėjos draugams darbuotojams, kurie savo pasišventimu išauklėjo musų organizatyves pajiegas, kviečiu jus, mieli draugai ir draugės, buti pirmtakunais musų ir ant toliaus, taipgi, apvaikščioti šį Jubilėjų kopavyzdingiausiai. Aš savo asmenyje drauge su jumis, mieli draugai, įpač pažįstami lietuviai rytiečiai, negalėsiu drauge parengtose apvaikščiojimo pramonėse dalyvauti, bet prisidedu su savo dešimtine prie paminėjimo A. L. T. Sandaros dešimtmetinio Jubilėjaus.

Sveikindamas A. L. T. Sandaros Centro Valdyba ir visus draugus ir drauges Sandariečius, linkiu jums, mieli draugai kogeriausių pasekmių prisirengime, ir apvaikščiojime A. L. T. Sandaros Dešimtmetinį Jubilėjų!

Su gilia pagarba,

V. M. Čekanauskas.

P. S. Gerb. V. M. Čekanausko Dešimtinę gavome ir varde Sandaros tariame širdingai ačiu. Tai yra pirmas Jubilėjaus pasveikinimas, kas daugiau?

SANDAROS ADM.

SANDARIEČIAI! PLATINKITE SAVO ORGANĄ "SANDARĄ" IR PRIKALBINKIT NAUJŲ SKAITYTOJŲ, BEI UŽRAŠYKIT SAVO GIMINĖMS

Džiuginanti Apsireiškimai.

Paskutinį (Nr. 46) "Sandaros" peržvelgus, pradedi jausti ką tai naujo, gyvo. Rimta, tverianti jiega reiškiasi musų organizacijoj. Sveikas judėjimas Sandariečių, įvairiose kolionijose ir įvairiais prakilniais darbais; vienur jau atliekamas, kitur planuojamas atlikt. Labai malonu šį apsireiškimą sutikti, matyti, o dar butų maloniau, jei visos ALT Sandaros kuopos ir visi Sandariečiai pilnai įsisiubuotų. Ak, rodosi, kaip tai butų lengva tuos musų kilniuosius tikslus pasiekt. Tikslus centras juk jau skelbė, antrinti nereik. Tik centras nori dar kartą prašyti tas kuopas ir tuos pavienius Sandariečius, kurie dar neveikia, stoti prie darbo, veikti ir didinti tą prakilnų kulturinį judėjimą musų organizacijoj.

Virš minimame "Sandaros" numeryj, ant antro puslapio A. L. T. Sandaros sekretorius skelbia 18 naujų narių prisirašiusių. Iš jų 10 sudarė naują 83-čią kuopą, o 8 prie jau gyvuojančių kuopų prisirašė. Ką mes šiame pastebime, tai yra tas, kad šie 18 naujų narių tik 5 kuopoms priklauso. Reiškia vos penkioms kuopoms, truputį pasidarbavus, kokios gražios pasekmės matosi. O jei tuomi pat laiku ir kitos 78 kuopos butų taip pasidarbavę ir jei tik po vieną naują narį butų prie A. L. T. Sandaros prirašę, tai naujų narių vardai bent du špaltu organe butų užėmę. Nagi, Sandariečiai, pabandykime visi kartu padirbėti, nors šiuo laikotarpiu, prieš A. L. T. Sandaros dešimtmetinį jubilėjų, o pamatysite, kad patįs stebėsimės iš pasekmių. Jei tik kožna kuopa gaus po vieną naują narį į sąvaitę, tai bus 83 nauji nariai Sandaroj, o jei po du? Tik nors kartą visi suremkim petys petin ir parodykim, kas galima padaryt!

Biskutį žemiaus eina gyvas straipsnis musų organizacijos vice-pirmininko, Nado Rastenio. Abelnai kalbama apie organizacijos reikalus, o ypatingai apie jubilėjų. Ištikro butų labai puiku, jei musų inteligentai, publicistai, rašytojai dabar subrustų, paimdami gerb. Rastenio patarimą, ir pagaminti atatinkamų jubilėjiniam "Sandaros" numeriui raštų. Labai svarbus šis gerb. Rastenio patarimas ir mes šiuomi prikviečiame ir raginame musų rašytojus, inteligentus subrusti prie šio darbo. Juk visiems bus malonu, jei išeis didelis, dailus ir turtingas turiniu "Sandaros" jubilėjinis numeris.

Štai vėl gyvas straipsnis N. A. Apskričio sekr. A. J. Gotauto. Tai vienas musų darbščiųjų veikėjų. Juk p. Gotautas yra buvęs A. L. T. Sandaros vice-pirmininku ir kartą A. L. T. Sandaros organizatorium.

A. L. T. Sandaros Conn. Apskričio protokolas, kuriame pastebima daug rimtų ir organizacijai naudingų nutarimų. Didelės domės kreipiame į nutarimą remti Ohio, Penn. ir Michigan A. L. T. Sandaros Apskričio vajus: NUPIRKITE SANDARAI LINOTYPĄ. Priimta 100 knygučių liudymų už aukas; tos knygutės bus paskleistos tarp šio apskričio kuopų. Puiku. Mes iš širdies raginame ir kitus A. L. T. Sandaros apskričius pasekt Conn. Apskritį šiame darbe. Te visos kuopos, nelaukiant, imasi už šio darbo. Kuo daugiau liudymų išskleisim, tuo didesnę naudą Sandarai padarysime.

Štai musų pasižymėjęs jaunas publicistas — Pr. Bajoras — atsilankė pas mus svečiuosna su rimtu ir gerai sutaisytu straipsniu. "Pavojus Europos Civilizacijai." Tai labai malonus ir mylimas mums svetys. Apsilankyt pas mus, gerbiamasai, ir tankiau, su gabiai parašytais straipsniais, vaizdeliais.

Negalima ir moterų skyriaus nepaminėti. Kaip matosi, šis skyrius vis eina geryn; darosi gyvesnis ir įdomesnis. Musų darbšti sandarietė panelė Juzė Rauktytė šį skyrių veda. Ji, kaip matosi, deda daug pastangų sandarietes įtraukt darban. Tai puiku, ištiesų. Gi šiame numeryj Jieva iš Rojaus Dėdei Pilypui taip sau gražiai trauktelia per nosį. Bravo, Jievute, kad taip pataikai Pilypui! Čia vėl jaunai gyvai parašytas straipsnis panelės Ald. Geldgaliutės. Ištikro gražių ir kiltų minčių yra tarp musų sesučių sandariečių, tik tegul jos visos išsijudįs prie darbo. Pirmyn, Sandarietės! Juk jus galite, jei panorėsite, net vyrus pralenkt.

Priėjus prie šešto puslapio, matosi daug rimto veikimo musų organizacijos kuopose. Vienur skelbiama jau nuveikti darbai, kitur veikiami, o dar kitur tik plenuojama veikti. Kiek čia matosi gyvumo, bruzdėjimo. O tai vis kulturingi, tverianti darbai. Gražu ir malonu tai vis matyti.

Pirma vieta, žinoma, priklauso Pittsburgo Sandariečiams. Pas juos visuomet krutama daugiau negu kitur. Ten mat yra burys darbščių Sandariečių. Jie skelbia gerai nusisekusį Birutės Choro Teatrą. Kitur skelbia ruošiamą draugišką vakarienę, kurios rengime darbuojasi musų sesutės — A. L. T. Sandaros Moterų kuopa. Arba štai, A. L. T. Sandaros 36-ta kuopa, rimtai ir su pilna energija ruošia Pittsburge ir apielinkėj prakalbų maršrutą. Tam tikslui pakviesta chemikas P. Žiuris iš Cleveland, Ohio. Pittsburgiečiai pasiryžo ir savo kaimyniškuose miestuose, miesteliuose sutvert A. L. T. Sandaros kuopas. Bravo, Pittsburgiečiai! Jus tik Chicaga galėtų pralenkt, jei, žinoma, išsijudintų darban.

Taip, Chicaga didžiausia Amerikos lietuvių centras. Ten yra visko: inteligentų, artistų, laikraščių, draugijų, kuopų, tarybų ir tt. Chicagiečiai iš praeities atsižymėję "farsavimu." Jie ten yra, visgi, savotiški. Kaip pas juos užeina tinginio laikotarpis, tai nors ir susiriesdamas juos judink, neišjudinsi. Bet kai jau jie sujuda, milžinišką jiegą parodo; didelius darbus nuveikia.

Štai ir šiame "S." numeryj, A. L. T. S. 23 kuopa praneša rengianti nepaprastai puikų šeimyniška vakarą. Ten busiąs gražus programas ir, apart jau paprasto muzikalio programo, užkandžių, šokių, ten busiąs dar ir siurprizas. Ot kur Chicaga, tik ir gali "farsuoti," tik pas juos siurprizai programuose yra lengvas dalykas. Chicagoj yra didelės spėkos, tik jas reik sujudint, o tuomet jau laikykis. Mes tikime, kad Chicagos Sandariečiai išjudįs savo milžiniškas jiegas priruošime ir apvaikščiojimą A. L. T. S. dešimtmetinio jubilėjaus. Žinoma, Chicaga Pittsburgui nepasiduos.

Antai vėl Racino Sandariečiai praneša ruošianti teatralį vakarą. Šios kolionijos Sandariečiai, turime pabrėžt, visuomet juda ir veikia rimtus kulturos darbus. Linkime jums, Racine Sandariečiams, ir toliaus taip veikt, augt ir bujot.

Čia vėl Worcesterio Sandariečiai praneša, kaip stropiai rengiasi prie A. L. T. Sandaros jubilėjinio seimo. Ruošia Kalėdoms teatrą, Padėkavonės Dienos atžymėjimą ir kitus parengimus. Tikimės, kad Worcesterio Sandariečiai parodys ką gali surengime A. L. T. S. jubilėjinio seimo, nes, žinome, ten yra "Aušrelė" su darbščiu jos vedėju p. Dirveliu. Ten yra apstus burys išlavinto jaunimo, o kur jaunimo išlavinto daug, ten galima ir gražius programus suruošti.

Negalima praleist nepažymėjus, ant paskutinio puslapio, pranešimo p. St. Mockaus, kuriame atžymėta, jogei So. Bostone buvęs ir savystoviai veikiąs Jaunimo Ratelis, susivienyjo su A. L. T. S. 7 kuopa. Tai puiki žinutė. Tas reiškia burimąsi spėkų po A. L. T. S. vėliava. Sveikinam Jaunimo Ratelio narius, dabar jau musų draugus Sandariečius. Tepaseka ir kitose kolionijose, panašios organizacijos, So. Bostono Jaunimo Ratelį. Dabar yra jau gadynė, kad reik spėkas visur bendrinti, o neskirstyti.

Ši trumpa peržvalga tik vieno "Sandaros" numerio, aiškiai liudija, kad musų organizacijoj rimtas veikimas pradeda įsisiubuoti. Ir užtikrinam, kad tai vis mums yra labai malonu minėti. Centro Valdyba tikisi, kad šiuo laikotarpiu, — nuo dabar iki musų organizacijos jubilėjaus, — Sandariečių veikimas pilnutėliai įsisiubuos. Nagi, vyručiai ir moterėlės, išjudinkim savo spėkas ir visi kartu rimtai padirbėkim. Tegul musų organizacija pasiekia tų aukštumų, kokias jį turi sau pasibrėžusi pasiekt. Gražius kulturos darbus dirbdami tik ir galime prie tų aukštumų prieiti.

Teseka ir kitos A. L. T. Sandaros kuopos jau veikiančios. Teseka ir kiti veikėjai jau veikiančius. Užtikrinam, kad tik bendra visų akcija duos pageidaujamų pasekmių.

ALTS. Centro Valdyba.

LIET. VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ LAIŠKAS.

Rugpjučio 10, 1923.

Politiniam Iždui,
A. L. T. Sandaros,
Chicago, Ill.
Gerbiamieji:

Jusų nuoširdų laišką gavome. Turime Jums pareikšti, kad musų nors dar neilgas bendradarbiavimas mus įtikina, kad musų pažiurų esama itin artimų, ir prie šios progos mes reiškiame Jums pilniausį solidarumą Jusų darbams. A. L. T. Sandaros kaip savo laikraščio kryptimi, taip organizacijos ir jos skyrių darbais mes esame patenkinti ir nematome kame galėtų rastis skirtumo pažiurų priežastis. Mes pilnai suprantame, kad kaip jus, taip ir mes dirbame visiškai kitose sąlygose, net visai nepanašiose, tad organizacijose negali buti vienodumo. Bet tai dažniausia tik taktikos skirtumai, kuriuos iššaukia vietos reikalavimai, bet ne esminini dalykai.

Todėl mes kovodami dėl musų artimiausių tikslų Lietuvoje, o jus Amerikoje, siekiame visi vieno ir to paties bendro tikslo— kad musų tėvynė Lietuva kuo greičiausiai kulturiniai, ekonominiai ir valstybės tvarkos atžvilgiu pakiltų, kad joje demokratiniais pagrindais einant, visiems žmonėms gyventųsi laisvai ir butų visos pilietinės teisės įstatymais apsaugotos ir dabojamos. Jus to jau pasiekę esate, o mes dar už tai turime kovoti, nes kasdiena piliečių laisvėms grėsia pavojus. Be to tvarka pas jus nusistovėjus, į paprotį gyventojų įėjus, pas mus — dar tik pradedame šiaip taip pirmuosius žingsnius. Ir mes nors pamažu einame kulturingųjų ir laimingesniųjų tautų pėdomis.

Jus girdėjote iš lupų musų atstovų, kurie lankėsi Amerikoje, skaitėte musų spaudoje: ("Liet. žin.," ir "Liet. Ukininkas"): pagalios patys patyrėte bekovodami su klerikalais, kokios sunkios ir atkaklios kovos tebesama. Pas mus ta kova kur kas sunkesnė, didesnė, negu pas Jus. Mat musų klerikalai turi valdžią savo rankose, jie gali miliciją ir kariuomenę sau pagelbon kviestis ir mums kenkti dirbti savo darbą. Pereiti rinkimai tai buvo dideliausia kova, kokią Lietuva tik teregėjo su klerikalinėmis partijomis. Ir klerikalų ši kova buvo išimtinai prieš mus, valstiečius liaudininkus atkreipta.

Kairieji nesudarėme vieno fronto dėl gana žymių skirtumų. Jeigu visi kairieji (be bolševikų) butų sujungę savo sąrašus, tai krikšč. dem. butų gavę seiman nedaugiau, kaip 35 atstovus. Tik ačiu opozicinio fronto nesuderimui krikšč. demokr. vos gavo absoliutę didžiumą.

Kol kas musų kraštas ir ekonominiai gana silpnai stovi. Kad musų valiuta taip aukšta ne vien teigiamų pusių, bet ir neigiamų turime. Mes negalime musų žemės ukio produktų eksportuoti į kitas šalis, nes tos šalys gauna kitur pigesnių javų ir gyvulių. Net Amerikos miltai Lietuvoje sudaro rimtos konkurencijos ir prisieina nuo jų gintis muitų pagelba. Musų žemės ukių labai sunkios sąlygos prisieina pragyventi. Tas viskas paeina nuo musų žemės ukio žemo kulturingumo prastumo, produktų, neorganizuotos prekybos, blogo transporto ir tt. Nemažai tam kenkia stoka prityrusių žmonių valdžioje, visuomenės darbuose, žemės ukėje ir tt. Dabar pas mus vienas ir tas pats žmogus, tik kiek gabesnis, tris ir daugiau gana atsakomingų vietų palaiko. Iš to daug gero buti negali.

Politinis musų krašto gyventojų susipratimas taip pat nėra pastovus ir aukštas. Vaduojasi gyventojai gana daug sentimentais agitatorių nusistatymais. Vienok žmonės nėra palinkę klerikalų pusėn. Jau tai aišku iš to, kad klerikalai, turėdami po kelius gerus agitatorius kiekvienoje parapijoje, išnaudodami bažnyčią politikos reikalams ir iš sakyklų grąsindami žmones mirtinomis nuodėmėmis vis tik negalėjo į savo pusę patraukti didžiumos, neįstengė iš valstiečių liaudininkų nei kitų paveržti ne vieno žmogaus, bet pastaraisiais rinkimais valst. liaud. gavo net 16,000 balsų daugiau, negu pirm to.

Kad atlaikius savo frontą kovos lauke reikia išlaikyti puolimai. Mums pagelbėti tą aplinkybę, kad musų žmonės, šviesiausias Lietuvoje elementas, o kr. dem. be kunigų, vien davatkų ir senių minią, su mažu priemaišu jaunuomenės. Vienok krikšč. dem. mobilizuoja ir visaip bando įtraukti jaunimą, kad ateityje juo pasilaikyti.

Klerikalams gelbsti daug Amerikiečiai ir jų atstovai nuvykę Amerikon. Jie Amerikiečių pinigais daug yra padarę savo susiorganizavimui. Dabar stato vienuolinus, mokyklas, seminarijas ir kitas įstaigas. Jiems daug padeda jų finansistai kunigai Vailokaitis ir kiti, o pas mus, dirbusius įdėalį darbą, tokių piningingų žmonių nėra.

Mes tikimės, kad pažangioji, liberalė Amerikos lietuvių visuomenė pasiekus klerikalų pavyzdį, susijungs apie Sandarą ir Politinį Iždą ir pagelbės kaip Amerikoje, taip Lietuvoje sutvirtėti pažangiajai srovei, kuri Lietuvoje buriasi prie Valstiečių Liaudininkų. Jusų Amerikiečių suteikta parama sumoje 505 dolerių rinkimų reikalams mums turėjo didelės reikšmės ir daug mums padėjo. Mes todėl tikimės, kad ateityje, daugiau jus susiburę padėsite mums daug daugiau. Lėšos musų organizacijiniam darbui yra labai reikalingos. Ateinantį metą jau bus rinkimai į savivaldybes ir vėl reikės lėšų.

(Seka ant 6 pusl.).

Korespondencijos "Sandarai"

KURTAVĖNAI (Šiaulių ap.). Š. m. spalių 18 d. 3 val. rytą čia mirė 68 metų senutė Stasė Barcaitė-Butkienė.

Senutė savo amžiuje daug pergyveno sunkių dienų, rupesčių, bet viską iki šiol buvo pernešus, tik paskutiniojo duoto jai iš Lietuvos krikščioniškosios žvalgybos skaudžiausio smugio nebepernešė: Rugpiučio m. 11 d. žvalgyba (slaptoji policija) areštavo jos sunų, kuris dar 1918 m. gruodžio 11 d. stojo Vilniuje Lietuvos pirmųjų gynėjų-savanorių eilėsna ir dalyvavo kautynėse visuose frontuose prieš Lietuvos priešininkus. Žvalgyba jį įtarė priklausant priešvalstybinėse organizacijoje, nors apie tą reikia stipriai abejoti. Čia nebesuprantama, ar žvalgyba darbo nebeturėdama bus nemiegodama susapnavusi, arba gal koks musų reakcijos — krikščionių gaivalų kerštas už minimo savanorio kairias pažiuras ir neprijautimą krikščionių pragaištingai politikai. Jau čia kas tokio negero! Kur musų krikščionys demokratai veda Lietuvą ir jos liaudį? Tie, kurie gynė Lietuvos nepriklausomybę pirmųjų savanorių eilėse, vargo, šalo apkasuose, žiurėdami mirčiai į akis, dabar jie jau priešvalstybiniai gaivalai tik, greičiau, dėlto, kad jie yra prieškrikščioniniai gaivalai. Iš to galima daryti išvadų, kad musų krikšč. dem. kas nekrikščionis, tas jau priešvalstybinis gaivalas. O tie (dvarininkai ir p.), kurie vedė į Lietuvą lenkų legionus, dabar mus laisvoj Tėvynėj laikomi tikrais, gerais piliečiais, patriotais. To tai smugio — krikščioniškos pajuokos senutė a. a. Butkienė nebepakėlė. Į kelintą dieną po sunaus arešto susirgo, iš kurios ligos daugiau nebekėlė.

Palaidota Kurtavėnų naujose kapinėse greta savo vyro Jono Butkaus, mirusio 1922 m. sausio 8 d. Jos vyras pirm karo gerai buvo pažįstamas šiai apylinkei. Nešiojo paštą iš Bubių į Kurtavėnus. Tokiu budu ir jų vaikai anksti gavo susiprasti su įvairia musų spauda ir išsidirbti savyje laisvą, nepriklausomą nuo krikščionių pasaulėžiurą.

Ilsėkis ramiai, senute, po tiek iškęstų vargų ir ašarų, juodoj Lietuvos žemelėj, kuriai davei pirmųjų gynėjų. Tegu tavo kapas apšviestas saulės spindulių liudija šių dienų krikščionišką sauvalę. Tegu jis ainiams pasakys: Pirmose Tėvynės Nepriklausomybės kurimo dienose, krikščionys pasigavę valstybės vairą į rankas, atmokėjo nepriklausomybės pirmesniems kovotojams kalėjimu, o jų motinoms kapu- **Petras K—tis.**

VIEKŠNIAI, Mažeikių apskr.

Čia yra gan didokas knygynas, o dauge ir skaitykla. Įėjimas paskirtas: sekmadieniais, antradieniais ir penktadieniais. Knygyne dar duodama popieros rašyti laiškams. Tomis paskirtomis dienomis pilnutėlis kambarys prisirenka pasiskaityti laikraščių, parašyti laiškų ir pasiimti knygų skaitymui.

Apgailėtinas tik dalykas, kad permažas kambarys. Suėjus keliolikai žmonių, prisieina grustytis, o apie atsisėdimą jau nėra ko kalbėti. Labai pageidaujama, kad skaityklai butų atskiras kambarėlis, kuriame butų galima ramiai pasiskaityti, parašyti laiškus, nes bendrame kambaryje skaityklai ir knygynui perankšta, mainant knygas darosi šioks-toks triukšmas, kuris erzina rašančiuosius ir skaitančiuosius asmenis. Kitas labai pageidaujamas dalykas, kad skaitykla butų kasdien atdara, nes skaitytojų, kurie interesuojasi politika, yra užtektinas skaičius. Neprošalį, jei knygynas butų atdaras vakaro laike, ypač žiemos laiku, kuomet ilgi vakarai, o neturint kartais ko veikti, maloniau praleisti laiką (inteligentas ar darbininkas) skaitykloje, negu pas draugus kartu lošime.

Jei tuos pageidaujamus dalykus knygyno valdyba įstengtų įvykdinti, nėra abejojimo, kad skaitytojų skaičius žymiai didėtų (nors ir dabar nemažas). Tvarka knygyne gera. Knygos ir gi užlaikomos švariai. Skaitytojai labai dėkingi valdybai ir knygyno rėmėjams.

Ventos Akmuo.

Rimčiau Pažvelgkime.

SMETONA, Pirmas Lietuvos Prezidentas, kalėjime; VOLDEMARAS ištremtas; KUN. TUMAS įsimaišo, — užtaria kankintinius. Viskas tas dedasi musų mylimoj tėvynėj Lietuvoje.

Ką tai reiškia, ką tas ženklina? Atsakymą gaunam: už priešvalstybinį nusistatymą! Nubausti tapo nepaklusni sunųs.

Koks Lietuvos valstybinis nusistatymas? Kokia-gi Lietuvos valstybės platforma? Monarchija, aristokratija, ar demokratija? — ar plutokratija su theokratija?

Deklaracijoje Lietuvos atgimimo 16-to d. vasario, mes skaitome štai ką: "Lietuvos Respublika demokratiška — žmonių valdoma valstybė. Ar tai tik "scrap of paper" (popiergalis)?

Taip išrodo, kad tai Lietuvos Respublikos demokratiškumas —yra "scrap of paper." Ir, kad tas taip pasidarė, tai mes Amerikiečiai kalti. Kalti su siela ir kunu ir be jokio pasitesinimo privalo stverties priemonių, kol dar nevėlų, atitaisyti.

Štai jums, Sandariečiai, kurie daugiausiai prisidėjote prie atgimimo Lietuvos — naujas našus, nors labai sunkus darbas. Reikia akcijos — tąją akciją nepajiegs atlikti eiliniai nariai, jie tik gali prisidėti, ir apie prisidėjimą, mes negalime abejoti, nes jie nesykį įrodė savo lojališkumą ir pasišventimą. Šioji rimta akcija priklauso nuo viršunių, musų vadai — centrai. turi veikti; jei jie nesugebi, ar neturi gerų norų, tai lauk juos pamainykime veiklesniais — sumanesniais. Gana neaiškumų — netolimoje ateityje visi mes tapsime apkaltinti: už priešvalstybinį nusistatymą.

Lai bus man, žemiaus pasirašiusiam, pavelyta atvirai ir aiškiai pasakyti — siekis ir tikslas dabartinės Lietuvos valdžios. Pasakyti taip aiškiai ir atvirai, kad ir pilksermėgis suprastų. Ir štai mano žodžiai — galite mane pavadinti demagogu, ar kitu kokiu žodžiu; man vistiek pat, tieji žodžiai man nepriklips.

Dabartinė Lietuvos valdžia ir jos nusistatymas štai koks: **Vilnius Lietuvai, o visa Lietuva Lenkijai.** Tai buvo priimtas Hymanso projektas, kurį liaudis atmetė. Šiauliams atėmus,— atplėšus nuo Prancuzų, Klaipėdą, trupučiuką persimainė. Lenkų apetitas pagerėjo. Ir štai jie sumanė gudriau. Lenkai atvirai ir aiškiai atiduoda Vilnių Lietuvai, o Lietuva turi užtai atiduoti Klaipėdą Lenkijai. Kitais žodžiais: Lenkija pasitraukia nuo Lietuvos pilvo, ir stveriasi už Lietuvos gerklės, kaklo. Ir musų dabartinė Lietuvos valdžia, jau slaptas sutartis daro!

Lietuvos triumvyratas: Smetona, Valdemaras ir Tumas suriko per daug garsiai, it Rymo žąsis, ir tuom sutrukdė bičiuliavimą Lietuvos valdžios su Lenkija. Ir, žinoma, Lietuvos pilksermėgis išbudo ir dairosi, kur priešas. Nors dar už ginklo atremti priešą nesitvėrė.

Daugiau neužimsiu tuom tarpu vietos laikraštyje, dar bus laiko, pakalbėsime. Aš manau, kad Amerikos laikraščiai turės civilės drąsos panagrinėti, pačiupinėti musų didvyrių Lietuvos valdžios darbus.

Dr. A. L. Graičiunas.

Arkansas Valstija.

Arkansas valstija yra labai turtinga mineralais, todėl ir bus įdomu sužinot nors kiek faktų apie tą valstiją.

Arkansas valstiją apjuosia šios valstijos: Missouri, Tennessee, Mississippi, Louisiana, Texas ir Oklahoma. Žemės plotą užima 53,335 ketv. mylių; sausumos 52,525, vandens 810 ketv. mylių. Didžiausia upė šioj valstijoj — "Arkansas" upė. Sostinė Little Rock.

Rytinė Arkansos valstijos dalis žema ir lygi, bet vakarop eina aukštyn ir prasideda kalnuota šalis. Arkansas valstijoj yra didelės girios: pušynai, aržuolai, hikrai, walnut, kadugiai, cedrai, ir tt.

Ukės didžiausi produktai kornai ir vata.

Brangiausi mineraliniai produktai yra: anglis, geležis, zinkas, švinžemė, sidabras, deimantas, manganese, gipsas, budė (oil—stone), marmoras, alebastras, krikštolas, varis, granitas ir druska. Ant tiek tai yra turtinga ši valstija mineralais. Taipgi didelį pelną turi iš girių, vatos sėklų ir dar daug kitokių išdirbysčių.

Arkansas valstijoj klimatas labai geras ir sveikas. Nuo žiemių vakarinė valstijos dalis turi didelę reputaciją sanitariškais kurortais.

Arkansas valstijoj gyventojų prieš pat Didyji Europos karą buvo priskaitoma į 1,574,449: vyrų 810,026, moterų 764,423, iš kurių 1,557,403 šioj šalyj gimusių ir 17,046 atėjunai. Baltųjų 1,131,026; juodukų (negrų) 442,891, indijonų 460, kinų 62, japonų 9. **J. St—tis.**

PRANEŠIMAS APIE VARTOJIMĄ PASPORTŲ.

Užsiregistravimas.

Amerikos piliečiai, ketinantieji laikinai apsigyventi svetimoje šalyje, turi užsiregistruoti artčiausioj Amerikos konsulatoj tuoj po atvykimo svetimoje šalyje.

Pasirašymas.

Parašas asmens, kuriam pasportas išduotas, turi buti pridėtas tam tinkamoje vietoje, kuomet tik pasportas gautas.

Pasporto pametimas arba sudarkymas.

Pasportas, įstatymiškas ar pasibaigęs, yra svarbus dokumentas, ir saugiai jį reikia prižiurėti. Pametimas pasporto, įstatymiško ar išsibaigusio, trukdo išdavimą kito pasporto asmeniui, kuris pametė.

Jeigu pasportas neišsibaigęs ir pamestas, naujas bus išduotas tik su prirodymais, kurie parodys Valstijos Departamentui, jog pasportas ištikro išnaikintas, arba pamestas, ir jog kitas asmuo negalės tą pasportą vartoti.

Pametimas arba sudarkymas pasporto Suv. Valstijose turi but ant syk praneštas Valstijos Kasttininkui, Washington, D. C. Pametimas arba sudarkymas svetimoj šalyje turi but praneštas Amerikos Konsuliniam agentui.

Pataisymai ir Pailginimai.

Valstijos Departamentas pailgis pasporto laiką, arba pertaisys pasportą įimti kitas šalis, arba vardus žmonos ir nepilnamečių vaikų asmenio, kuriam pasportas išduotas. Pasporto agentai Chicagoje, New Orleans, New Yorke, San Francisco ir Seattle gali pailginti arba pertaisyti pasportus. Amerikos diplomatiniai ir konsulariniai aficieriai užjuryje gali pailginti ar pertaisyti pasportą.

Pasportai išduoti po liepos 15, 1922 m. yra, jeigu kitaip nepažymėta, geri visoms šalims. Tokiu budu nėr reikalinga pertaisyti tuos pasportus ir įimti šalis, tik jeigu keleivis važiuoja Danijon arba Švedijon.

Sekančios informacijos iki šiai dienai yra teisingos, bet vistiek tos reguliacijos visuomet mainosi, ir todėl vizos, keliavimo, apsigyvenimo ir panašiais reikalais, patartina kreiptis prie diplomatinių arba konsularinių atstovų tų šalių, kurios bus aplankytos prieš apleidžiant Ameriką. Tas ypatingai svarbu neturalizuotų Amerikos piliečių atsitikime, ir tų, kurie gimę šioje šalyje svetimų tėvų, ir kuomet toki asmenys ketina aplankyti šalis kur jie, arba jų tėvai gimė, jie turi atsargiai persitikrinti, ar jie turi stoti kariuomenėj, arba ar gali buti sulaikyti dėl netarnavimo kariuomenėj.

Šalys, kurios nereikalauja pasų.

Suprantama, jog pasportai nereikalaujami nuo Amerikos piliečių, kurie keliauja į sekančias šalis: Bahamas, Bermuda, Canada, Cuba, Dominican Republic, Honduras, Jamaica, kuomet keleivis yra žieminis svečias arba turistas; New Foundland, Paraguay ir Trimidad. Bet tos šalys, per kurias reikia keliauti, dasiekti Paraguay, reikalauja pasporto.

Dėl tiesioginio keliavimo iš Suv. Valstijų į Meksiką pasportų nereikalaujama. Jie yra reikalaujami nuo amerikiečių, kurie įeina į Meksiką per trečią šalį. Tas svarbu žmonėms, kurie važiuoja į Meksiką per Cubą.

Kiekvienas čion gimęs Amerikos pilietis, kuris apleidžia Suv. Valstijas be pasporto, turi turėti gimimo, arba apkrikštijimo certifikatą, arba prisiektą dokumentą gero Amerikos piliečio, kuris patvirtina vietą ir gimimo dieną, kuomet kiekvienas naturalizuotas pilietis turi nešiotis savo naturalizacijos certifikatą. Tas prirodymas kartais butinai reikalingas gauti sugrįžimo kelionę į Suv. Valstijas ir reikalingas greitam įleidimui į Suv. Valstijas.

Čiepijimo Certifikatai.

Prašytojai vizų į Argentiną, Braziliją, Ecuador ir Venezuelą, turi su savim turėti čiepijimo certifikatą, kuris parodo, jog prašytojas yra čiepytas kaipo apsauga nuo rauplių.

Užsiregistravimas su vietinėmis valdžiomis.

Amerikiečiai, kuomet nuvyksta į svetimas šalis, turi kogreičiausia gauti informacijų kaslink vietinės policijos užsiregistravimą, ir tt. tiesiog nuo vietinės valdžios arba nuo arčiausio Amerikos konsulio.

Atskiri pasportai reikalaujami.

Žemiaus paduotos šalys reikalauja atskirų pasportų nuo asmenų suviršpaduotų metų, bet įnima žmonos vardą ant vyro pasporto visoms šalims.

Australija 16 metų. (Tik
Brazilija 14 metų (vyriškos
Danija 14 metų (gimties.
Finlandija 15 metų.
Haiti 17 metų.
Perų 12 metu.
Lenkija 14 metų.
Švedija 16 metų.

Įgabenimas ir išgebenimas pinigų ir brangmenų.

Amerikos piliečiai, kurie ketina keliauti į Europos šalis, turėtų pasiklausti, kuomet tik dasiekia šalį, kokios yra reguliacijos, kurios uždraudžia įgabenimą arba išgabenimą pinigų, brangmenų ir kitokių daiktų iš tos šalies.

Žmonės, kurie įleidžiami į Austriją, Čekoslovakiją, Franciziją, Vokietiją, Vengriją, Lenkiją, Rumaniją, ir Jugoslaviją, turi, kuomet tik dasiekia rubežių, pasakyti valdininkams, kiek ir kokių pinigų ir brangių daiktų su savim turi, ir gauti paliudijimą, kuris paliudijimas pavelįs jiems išsivežti iš tos šalies tiek pinigų ir brangių daiktų, kiek įsivežė.

Išgabenimas graikiškų pinigų uždraustas. Žmogus tik gali išsivežti iš Graikijos $130. Visi pinigai virš tos sumos bus suimti ir perduoti Graikijos viešai kasai. Apart to, Graikijos Tautiškos Ekonomijos Ministerija varžingai prižiuri žmones ir jų daiktus, kuomet išvažiuoja iš Graikijos.

Iš Čekoslovakijos žmogus gali išsivežti nedaugiaus $50, arba $80 šeimynai be specialio leidimo.

Žmonės, kurie apleidžia svetimas šalis, ir nuo kurių svetimų šalių muito valdininkai atėmė pinigų arba kitų daiktų, turėtų pareikalauti paliudijimą, kuomet galima, nes tas pagelbės, jeigu norės tuos pinigus ar kitus daiktus atgauti. Vokietijos rubežių aficieriai turi įsakymus duoti žmonėms tokius paliudyjimus.

Doleriai, įgabenti į Vengriją ir parduoti už Vengrijos pinigus, negali but atpirkti ir išvežti iš Vengrijos, bet keleiviai, kurie nespekuliuoja toje šalyje, neturės bėdos išsivežti originališką pinigų sumą arba kiek įsigabeno su savim, jeigu gali parodyt, jog tie pinigai negauti Vengrijoj per spekuliaciją arba nupirkimą.

Amerikos piliečiai įeidami į šalis arba teritorijas, kur nėra Amerikos diplomatinių arba konsularinių aficierių, patys ima atsakomybę ir negali tikėti, jog gaus tokią apsaugą, kokią duoda šalys, kuriose yra Amerikos diplomatiniai ar konsulariniai aficieriai.

Nieks negali įeiti į Sovietų teritoriją be specialio leidimo, gauto nuo Sovietų atstovo užjuryj. Toki leidimai kartais neduodami naturalizuotiems amerikiečiams Rusų tautos, todėl, jog Rusijos įstatymas nepripažįsta naturalizavimą Suv. Valstijose ir, jog toki žmonės pasilieka Rusijos piliečiais po Rusijos įstatymu. Išvažiavimo viza apleidžiantiems Sovietų teritoriją reikalaujama.

Amerikos piliečiai, kurie ketina važiuoti į pasaulio neramias dalis, turi paklausti arčiausio Amerikos konsulio, ar patartina ten važiuoti, ar ne.

(Bus daugiau)

Nadas Rastenis.

Soneta

Kas yr' soneta? Tai pražydus rožė,
Tai ypatynė skaistaveidžio žiedo;
Tai maloni mina mergaitės veido,—
Baltos lelijos stebuklinga grožė.

Kas yr' soneta? Tai auksinė lyra,
Tai atvira širdis buklaus poėto;
Ugninis kardas — sielos numylėta—
Šlamėsis tarp gėlių meilaus zefiro.

Tai švelnus liutos aidas tyliai gestąs,
Žavingų muzų meilės įkvėpimas,
Prakilnus sapnas smagumais užburtas.

Tai sielos tvarinys niekad nesenstąs,
Svajonių į vainiką supynimas,—
Tylaus poėto ne'pkainuotas turtas.

Jau Rytas Prašvito*)

Jau rytas prašvito iš nakties tamsiosios,
Oras giedrėja nuo saulės skaisčiosios:
Nubudo jaunimas Lietuvos garbingos,
Užmiršęs sunkumus, patirtus lig šiolei
Ir ėmėsi darbo Tėvynės gerovei.

o o o

Viskas yr' lengva, jei visi kad veikia,
Ar darbas dirbti, ar kovoti reikia,
Laiko negaištant, tad spieskis, jaunime,
Atėjo juk laikas musų veikimo,
Ir praeitį Lietuvos garbingą atminę,
Čielybėn prijunkim pilį Gedimino...
Imkim vaduoti mus Tėvynę brangią,
Užgrobtą sostinę mes turim atgauti
Ir svetimiemsiems daugiau netarnauti!..

K. Janulynas.

Kaunas, Laisvės Alėja 38,
1923 m. spalių mėn. 6 d.

*) Šias eilutes skiriu ilgai atminčiai gerbiamam mokslo draugui ir jaunimo švietėjui p. J V., kurio vardą ir pavardę pilnai išskaitysite iš šių eilučių vien pirmųjų raidžių. K. J.

LIETUVOS ŽINIOS.

KAUNAS.

Dėl p. Valdemaro prasimanymų, "Vairo" 6-me numeryj, str. "Katruo keliu?" prof. Valdemaro tvirtinama:

1) kad "p. Galvanausko atsilankymas Estijoje turėjęs uždavinio susitikti su lenkų atstovu toliau nuo lietuvių akių."

2) kad "Vaikščioja girdų, kad Revelyj p. Galvanauskas matęsis su Wojciechowskiu, Lenkijos išsiuntiniu tam reikalui,"

3) kad "patikimos žinios tikrina jį (pasimatymą) buvus."

Be to leidžiama gandų visuomenėj, buk Lietuvos Vyriausybė paskyrusi net specialę slaptą delegaciją su p. Balučiu priešakyj, kuri prieš kiek laiko važinėjusi Kalvarijon vesti derybų su lenkais.

"Elta' yra įgaliota pranešti, kad tiek prof. Valdemaro tvirtinimuose, tiek ir kituose šios rušies ganduose nėra nė krislo teisybės.

"NEMUŠA LAZDA PER GALVĄ, TAI IR LIPK..."

Taip kalbėjosi du piliečiai lipdami iš Ožeškienės gat. į Ukmergės plentą dabar daromais cementiniais laiptais. Mat, kad nesugadintų dar nesustiprėjusių cementu išlietų laiptų, jie aptverti lentų ir spygliuotų vielų tvora. Bet piliečiams ir to maža; laiptus visą naktį saugodavo dar sargas. 1. XI jau sargo nebuvo, —tai "publika" tvorą išlaužė, vielas nuardė ir pradėjo eiti laiptais. Argi ištikro reikėtų lazda mušti "publiką" per galvą, nes kitaip ji nesupranta, kas leistina ir kas neleistina jai daryti.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA,
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULAUSKAS
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

LIETUVOS VALDININKŲ KLAUSIMU.

Lankęs Lietuvą ir dabar gyvenantis Amerikoje lietuvys šiaip rašo Lietuvos valdininkų klausimu:

LIETUVOJ DAUG PONŲ VALDININKŲ.

"Sandaros" 47 num. Apžvalgoj, išspausdinta ištrauka laiško Lietuvos piliečio, ant valdininkų algų. Redakcijos pastebėta, kad 120 l. į mėnesį palyginus doleriais, mažai.

Gal ir mažai, užtai. Redakcija turėjo pastebėt, kiek Lietuvos žėdnam Apskrityje yra valdininkų — bus daug! Abelnai apie 34 valdininkai žėdnam apskrityj, gi didesniuose apie 50 apmokamų! Tai tik po 120 litų didelė suma susideda apmokėt vienam apskričiui. Reik stebėtis, kad po 120 litų tiem ponams valdininkams gali ištesėt Lietuvos vargšai mokėt. Jei Lietuvos valdininkai dirbtų Amerikos pavyzdžiu, užuot 30, liktų sistematiškai sutvarkytų 10 valdininkų, galėtų pasidalint tukstančiais dabar mokamų kelioms dešimtims algų, iš ko ir jiems ir kaimiečiams butų lengviau.

Lietuvos valdininkams darbo, ir tvarkos reik pasimokint iš Amerikos, o su mažiau valdininkų-tarnų, tvarkiau atliks darbą; kada nesijaus save ponais, o palankiais tarnais; gaudami pakaktinas algas netykos kyšių, o atliks reikalą pirmu atsišaukimu į laiką, be siuntinėjimo namon — kitą syk, pas kitą ir tp. ir prašymas nesivilks po kelis mėnesius, metus. Nudien Lietuvos įstaigose valdininkų daug — visi išdidus ponai — patarnavimo tvarkos nėra.

Lietuvos piliečiai turi rimtai susidomėti ponų valdininkų klausimų.

Privalo išrinkt kelis, užuot keliolikos, ir iš keletos "Departamentų-Kancelerijų" suvest į vieną ar porą skyrių; apmokėt valdininkus pakankama alga pragyvenimui, ir reikmenimis, ir reikalaut iš jų darbo, o ne poniškos "fanaberijos". Asmeniškas reikalas ar raštinis prašymas butų tuč tuojau atliktas, be jokio vilkinimo, ar negalės pasiteisinimo!

Tada Lietuva galės pasigirt savo nepriklausomybe bei savivaldybių tvarka. Amerikos lietuviai grįžę mielai apsigyvęs, o ne lėks atgal svetur.

A. Rukas.

Be abejonės, daug yra teisybės šiame laiške. Valdininkams nėra reikalo jausties "palankiais tarnais," kaip jie neturi teisės jausties "ponais," nes demokratinėje respublikoje visi yra lygūs. Pilietis, užėjęs su reikalu į kanceliariją, neprivalo elgties, tarsi jis butų "ponas," gi valdininkas jo "palankus tarnas," tik kiekvienas privalo buti lygiateisis pilietis, sąžiningai pildantis savo pareigas.

Ką su tuo, ar Lietuvoje per daug valdininkų, ar jų permažai, negalime nieko sakyti, nes nežinome, kokia ten valdininkų proporcija. Gandai apie jų apsileidimą ir sauvaliavimus ateina laiškais, ir apie tai rašoma Lietuvos laikraščiuose. Toki atsitikimai, kad valdininkas daugel mylių atvykusį su reikalu kaimietį siunčia atgal namo, neatlikęs jo reikalo, nes jam, valdininkui, reikia savo šunias susigaudyti — toki atsitikimai Amerikoje negalimi. Jei Amerikoje kuris valdininkas išdrįstų panašiai pasielgti, apie jį tuo žinotų vyresnieji valdininkai ir tuo prasidėtų veikmė. Jei ir vyresnieji šiokiam nieko nesakytų, tai tuo butų vietos piliečių masinis mitingas, kurio nutarimai praskambėtų per visą Ameriką. Valdininkai, žinodami, kas jų laukia, jei jie gaus tokį "pasigarsinimą" (jiems jau nebutų daugiau progos buti išrinktais į urėdą), nė nemano taip elgties ir kogreičiausia atlieka piliečių reikalus.

KAIP AMERIKOJE PRIŽIURIMI VALDININKAI.

Kaipo pavyzdį, kaip Amerikoje yra prižiurimi valdininkai, papasakosime, kokia tvarka yra su laiškanešiais. Ir mažesniuose miesteliuose, kur yra tik keli laiškanešiai, pašto įstaigoje yra tam tikras laikrodis su keliais raktais. Kiekvienas laiškanešys turi atskirą raktą su tam tikru numeriu. Kada laiškanešys ateina į darbą — paimti išnešioti laiškus — jis savo raktu pasukęs paskambina laikrodį, ir laikrodžio viduryje tam-tikras mekanizmas paženklina, kelintą valandą kuris raktas buvo pasuktas. Kad išnešiojęs laiškus laiškanešys sugrįžta, jis vėl pasuka savo raktu tam-tikrą mekonizmą ir laikrodys užrekorduoja, kada jis grįžo išnešiojęs jam paskirtą krasą. Kadangi kiekvienas laiškanešys turi skirtingą raktą, tad kiekvieno laiškanešio užsirekorduojama skyrium visos valandos. Tie rekordai yra siunčiami į Washington, D. C., (prie jų net vietos stoties perdėtinis negali prieiti) ir jei kurio laiškanešio valandose pasirodo koki nors mažiausi nereguliariškumai, jis (ir drauge stoties viršininkas, jei tas nereportavo), turi daug pasiaiškinimų siųsti į Washingtoną. Žinant, kas laukia už nelaiku išnešiojimą laiškų, laiškanešiai VISADOS laikosi valandų, ir Washingtonui retai kada atsieina klausinėti. Bet jei tik atsiranda mažas prasižengimas, iš Washingtono tikrai ateina paklausimas. Washingtone viskas sutvarkyta, susistematizuota, beveik automatiniai eina, sunku kam nors iškrypti. Ir iš šimto piliečių gal nėra nė po vieną žinantį šią tvarką, vienok visi žino, kad jų krasa reguliariai ateina dusyk, trissyk, keturissyk ar penkissyk — pagal gyvenimo vietą — kasdien.

Kada Lietuvos liaudis susipažįs su demokratine tvarka ir supras, kad ji pati yra kalta už visus šalies netobulumus, tada ji išsirinks gabius, atsakančiai apmokamus valdininkus. Valdininkams tada išgaruos iš galvų užsilikęs rusiškojo raugo "poniškumas," jie, priežiuroje savo perdėtinių, žmonių prižiurimi, pildys dorai pareigas.

Vienok visa tai priklauso nuo pačių žmonių susipratimo. Kolei žmonės nesupras, kad jie patys privalo, visi išvien, pridaboti visą šalies tvarką, kolei valdininkais rinks kunigus, o ne specialiai išsilavinusius žmones, ir kolei jieškos, kas pigiau ir pusalkanis atlikinės komplikuotą darbą, tolei Lietuva neturės atsakančių valdininkų. Lietuva karės sunaikinta ir vargiinga, da ji neturi demokratinio prityrimo, dėlto da ten daug yra iškrypusių dalykų.

AR LIETUVOJE MILITARĖ DIKTATURA?

Pirmasis Lietuvos prezidentas, A. Smetona, "už melagingų ir visuomenę erzinančių žinių platinimą" nubaustas dviem tukstančiais litų arba, jei litų nemokės, dviem mėnesiams aresto. Smetona litų nemokėjo, tad galima spręsti, kad jis dabar sėdi kalėjime.

Kitas faktas: Profesorius A. Valdemaras, Kauno Miesto Tarybos narys, už tai, kad "viešai skelbia savo erzinantį visuomenę ir keliantį nepasitikėjimą nusistatymą" — lapkričio 4 d. buvo išsiųstas vienam mėnesiui į "koncentracijos stovyklą (Drausmės batalijone)" (taipgi, galima spręsti, jis dabar ir yra koncentracijoje "draudžiamas"), gi paskui, po to mėnesio bus paliktas "be teisės grįžti Kaunan visam karo stovio metui."

Taigi Lietuvos pirmas prezidentas sėdi kalėjime, Lietuvos universiteto profesorius yra "draudžiama" areštantų rotose. Nežinant aplinkybių, negalima nieko sakyti nė prieš, nė už baudimą, bet kiekvienas demokratybės šalininkas privalo protestuoti prieš tai, kad Lietuvos piliečiai yra baudžiami be teismo, administratyviu keliu. Šis yra nepakenčiamas dalykas, tai yra diktatura, taip nesutinkanti su demokratija.

Juo giliau įsižiuri į šį klausimą, juo jis neskanesnis darosi.

Nubaudimą paskelbė vienas sau — "Majoras Brazulevičius," taigi apsireiškimas šlykščiausios diktaturos, nes militarės.

Nubausta už straipsnį, tilpusį "Vairo" Nr. 6 — taigi ko aiškiausias varžymas žodžio laisvės.

Autokratiškai, cariškai, vienas sau "majoras" "įžiurėjo", kad tam tikro asmens "nusistatymas" yra "erzinantis visuomenę ir keliantis nepasitikėjimą vyriausybe" ir tą asmenį kiša į "drausmės batalijoną," paskui neįsileidžia į Kauną.

Reiškia — "vyriausybė," kaip caro metu, yra nekritikuojamas daiktas (demokratijose blogas "vyriausybes" galima netik kritikuoti,- bet jos yra nuverčiamos).

Reiškia — majoras gali išspręsti, kas šaliai naudinga, ir už ką yra "drausmės batalijonai." Kokis neklaidingumo (apart kita-ko) pasisavinamas.

Tai su vienų piliečiu. Su kitu, su buvusiu Lietuvos prezidentu, tas pats majoras, be jokio teismo — ipse dixit (pats pasakė), kad anas skleidžia "melagingas ir visuomenę erzinančias žinias." Jei "pats" majoras pasakė, tai kaipgi kitokios tos žinios bus, kaip vien tik "melagingos ir erzinančios"? Tad jam, buvusiam Respublikos Prezidentui, paskirti 2000 litų bausmės arba jį "už akėčių" porai mėnesių!

Tai viena iš liudniausių žinių, iš Lietuvos atėjusių. Jei kas prasikalto, dėlko nenubausti, bet jei Lietuvoje vienas žmigus, be teismo, gali šitaip, pagal savo nuožiuros, bausti, tai ten kas nors negera — juk Lietuva skelbiasi demokratinė valstija, ir mes ją, kaipo tokią, remiame.

Ar tai tas nelemtas karės stovis krečia tokius šposus Lietuvoje? Jei klerikalai, kurie šiandie valdo Lietuvą, taip elgiasi su savo artimais bendrais, ką jie padarytų su ne jų abazo žmogum, turėdmi tokią galę?

DEŠIMTS METŲ— DEŠIMTS DOLERIŲ.

Girdime prisirengimą prie Sandaros dešimtmetinio Jubilėjaus, girdime pasižadėjimų nebuti kietaširdžiais su aukomis Politiniam Iždui, bet štai gerb. V. M. Čekanauskas pirmas su aktualiu darbu pasirodė — atsiunčia dešimts dolerių. Kas bus antras, trečias, dešimtas, šimtinis, tukstantinis ir tt. toje garbingoje virtynėje? Kas pasiskubįs greičiau sudaryti tą tikrą "gyvąjį rožančių" Lietuvai pagelbėti?

LAIKAS SU RAŠTAIS.

Jau netoli sausio 14 d., kada išeis "Sandaros" padidintas Jubilėjinis numeris. "Sandaros" sandarbininkai ir draugai, laikas pagaminti raštai tam numeriui. Malonu butų, kad Jusų raštai butų Redakcijoj bent dviem sąvaitėmis prieš Jubilėjinio Numerio išėjimą; jei galima da pirmiau atsiųsti, tas butų da geriau, nes duotų laiko ir statėjui liuosiau, be pasiskubinimo, surinkti raides. Neabejojame, kad raštų gausiai priplauks. Malonėkite jubilėjinius straipsnius pažymėti, kad jie yra Jubilėjiniam Numeriui, tad jie nepateks kur kitur. Butų malonu, jei visi Jubilėjiniai straipsniai butų atsiųsti prieš Naujus Metus.

PAMINĖJIMAS LIETUVIŲ ARTISTO.

Gruodžio 1 d. Bostono "Chr. S. Monitor" talpina korespondenciją iš Londono apie mus skulptorių gerb. Petrą Rimšą. Nurodo jo svarbesnius veikalus ir pamini, kad jis yra ir geras iliustratorius, iliustravęs kelias knygas.

Polemika.

VARDŲ TEISYBĖS.

"Keleivio" Nr. 45 tilpo straipsnis, mano parašytas 42 Nr. "Sandaroje" ir da pridėta 4 punktai polemikos. Aš su "Keleiviu" ir jo korespondentais atsisakau polemikas vesti, nes tai yra laikraščiui kenksminga. Mahanojaus "Saulė" gazieta kitąsyk buvo labai išsiplatinusi tarpe lietuvių ir visokias polemikas talpino, bet kada atsirado rimtesnės dvasios laikraščiai, "Saulė" likosi be vertės, doras lietuvis sarmatinasi net į rankas paimti. Tas pats ir su "Keleiviu" bus, nes "Keleivis" tai Taradaikos brolis ir to paties susilauks. "Keleivis" tegu keliauja su savo polemikos korespondentais, o Zubrickas važiuos toliau.

Ar tą straipsnį rašydamas buvai nervų paimtas? Kodėlgi tokia maža Bristolyje lietuvių saujalė įstengė paregti trejas prakalbas, ir atsirado tokių Trockio gizelių, kurie atsilankė į visas 3 prakalbas, o kada buvo renkamos aukos, tai įmetė centą arba tuščia ranka mostelėjo ir da nusijuokė? Vyručiai! žmogus mylintis savo tautą, matydamas lietuvio tokį pasielgimą turi labai pasipiktinti. Jeigu visi mes butume taip darę, iš kur butų gavę Bristolio lietuviai $89.50 Klaipėdos sukilėliams? Iš kur butų gavę $102.00 Lietuvos našlaičiams? Iš kur butume gevę $62.50 Politiniam Iždui? Už svetainę ir kitas lėšas atmokėti? Bet radosi tokių vyrukų, kurie aukojo po $5.00 ir $10.00. O jus nenorite gelbėti savo tėvynės, kurią pasaulinis karas išgriovė. Jus norite, kad Lietuva butų prijungta prie Rusijos. Mes gerai pamename, kai prie caro valdžios Lietuvos jaunikaičiai buvo paimami į kariuomenę ir išgrudami į gilią Maskoliją ir kankinami, ir ne vieno kaulai tenai supuvo. Mes gerai pamename, kaip Lietuvos inteligentai buvo išblaškyti po visus pasaulio kampus. Šiandie nauja susitvėrus Lietuvos valstybei kad ir pargrįžta kokis inteligentas lietuvis, gyvenęs per ilgus metus svetimoj šalyj nori aprukinti Lietuvos žmones svetimos šalies politika, tenbuviai žmonės nesutinka, apsirenka sau už valdininką kunigą, tai tas nėra amžinas darbas: praeis keleri metai, apsirinks kitus, o kad suaugs Lietuvos jaunimas ir išsilavįs vesti valstybės reikalus, kunigai patįs sugrįš į bažnyčią.

Ar geriau butų, jei lietuviškos bažnyčiose ruskas popas pamaldas laikytų? Ar geriau butų, kad rusiški kacapai butų Lietuvos valdininkai? Ar geriau butų, jei Lietuvos jaunikaičiai butų grudami į Maskoliją ir tenai kankinami? Mes, aukodami lietuviškos tautos labui nesijaučiam, jog prarandam savo turtą, bet jaučiamės, kad mes dirbame darbą — tą darbą, kuris veda tautą ir abelnai visą žmoniją prie geresnės ateities.

J. Zubrickas.

NETURINT KĄ VEIKTI.

Lietuvos mokytojų duplikatas "Katalikų Mokytojų Sąjunga" nulaikė Kaune savo 4-tą susivažiavimą, kuriame ėmė dalyvumą 21 mokytojas ir 6 kunigai. Protokolas kambėjo, jog Sąjunga silpnai gyvuoja. Organo "Lietuvos Mokykla" spaudina 644, kurią skaito vos 466 mokytojai, ir jeigu ne šv. Kazimiero drukarnija, tai organas neišeitų. Mokytojas Mėlys patarė kreiptis į vyskupus, idant tieji įsakytų kunigams geriaus remti Sąjungą. Mok. Balčytis guodėsi, kad Sąjungoje nėr inteligentų. Mok. Zigas tvirtino, kad daugelis katalikų mokytojų nepajiegia atskirti profesininkus nuo katalikų mokytojų — nėra skirtumo.

Bedziuliai tie katalikų mokytojai.

Kad šuo įkanda žmogui, tai ne naujiena; bet jei žmogus įkanda šuniui, tai tikra ir didelė naujiena.

Philadelphijoj moteriškė gerai įkando plėšikui ir atsigynė nuo jo. Plėšikas paskaitė tą moteriškę piktesne už šunį; moteriškė-gi neturėdama revolverio, dantimis išvijo plėšiką.

Vietos žinios

HALLER'IO ATSILANKYMAS SUERZINO BOSTONĄ.

Pereitą penktadienį, lapkr. 30 d., atsilankė Bostonan J. Haller, lenkų armijos vadas ir pridirbo visokių nesmagumų. Stotyje jo laukė 500 policmanų ir slaptų detektivų, kad apsaugoti jį nuo kokio užpuolimo — užtai supyko žydai ir kėlė protestus, nes juk ne nuo ko, kaip tik nuo jų turėjo buti apsaugojimas. Heller pirmiausia atsilankė pas gubernatorių Cox valstijos name, paskui nuvyko su vizita pas kardinolą O'Connell. 3:30 val. jam buvo paskirta audijencija miesto rotužėje (City Hall) pas Bostono majorą (bulmistrą) Curley, bet į rotužę Haller'is nevyko, tik per pasiuntinį pranešė, kad esąs perdaug nuvargęs ir turįs pasilsėti vakarienės baliui, tad negalįs atlankyti majoro. Majoras Curley suprato, kad čia ne nuvargimas, tik keršinimas užtai, kad majoras tyrinėjo skundus ant Hallerio, tad ir jis atsikeršino Haller'iui — jis atsisakė dalyvauti vakarienėje, nors pats tai vakarienei buvo paskyręs $1000 pinigų iš fondo "garsius svyrus priimti." Atsakydamas į užkvietimą vakarienei dagi labai sarkastingai atsikirto. Lenko įžeidimas mus miesto majoro, matyt, įžeidė ir kitus bostoniečius, nes vakarienėje, parengtoje 500-ams žmonių, dalyvavo tik 200.

Sekančią dieną, gruodžio 1 d., tas lenkų karžygis išvažiavo sau toliau, palikdamas nešvankų įspudį ir paaršindamas ir taip žemą apie lenkus nuomonę.

KLAIDOS PATAISYMAS.

L. U. Draugijos Baliaus Programe įvyko klaida, kur buvo pasakyta Kazys Vileišis, tai turėjo buti pasakyta Stasys Vileišis, Klondike Market.

P. J. AKUNEVIČIUS

Žinomas So. Bostone ir apielinkėje lietuvis graborius, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu yra daug užsitarnavęs padėkų per spaudą, šiomis dienomis atidarė dar du naujus graborystės skyrius — ofisus: Montelloje ir W. Lynne. Minėtų kolionijų lietuviai, reikale kreipkitės prie jo, o jis suteiks pigų, mandagų ir gerą patarnavimą. Dėl platesnių informacijų, žiurėkite jo naują skelbimą 8-tame puslapyje.

AUKOS "ŽALČIŲ KARALIENEI" LEISTI.

Šiomis dienomis "Gabijos" Fondas komp. Miko Petrausko operai "Žalčių Karalienė" leisti, gavo tam tikslui sekančias aukas:

M. P. Brazauskas, Waterbury, Conn., $10.00. J. L. Senulis, Braddock, Pa. $2.00. Po $1:00: Viktoras Kiburys, So. Boston; Simonas Pruselaitis, Dansville, N. Y., ir Alfonsas Sinkevičius, Hudson, Mass.

Viso aukų šiuom kartu $15.00.

"Gabijos" Fondo Valdyba.

BALSAVIMO SUSIRINKIMAS

Balsavimo susirinkimas A. L. T. Sandaros 7 kuopos bus laikytas gruodžio 9 d. 1923 m. Sandaros Salėje, 327 E St., So. Boston, Mass., nedėlioje, 1 val. po pietų.

Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus begalo svarbus susirinkimas, tai yra kad bus valdybos nubalsavimas ateinantiems metams, tai yra narių užduotis nubalsuoti tinkamus į valdybą, kas daug reiškia draugijai.

Rašt. J. Nauburis,
427 E. 8-th St.

BALSAVIMAS

Lietuvių Labdarystės Draugijos balsavimo susirinkimas bus pėtnyčioj, gruodžio 7 d. Balsavimas tęsis nuo 7-tos iki 10:30 valandos vakare, Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver Sts., S. Boston, Mass.

Visi nariai ir narės maloėkite ateiti ir balsuoti už tinkamus narius į valdybą ateinantiems metams. Rašt. **K. Žibikas**

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

Malonėsite atsilankyti į Liet. Balso Draugystės metinį susirinkimą, ketverge Gruodžio 6 dieną, 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje. Už nepribuvimą busite nubaustas 1 dolerį.

Prot. Rašt. P. Yakubėnas.

LIETUVOS ŽINIOS.

ANTSPAUDOS IR PURICKIS.

Kauno miesto Muzējuj buvo dvi, turbut, nuo antspauduotų vagonų nukirptos ant storos popieros leku uždētos antspaudos. Viena, rodos, Lietuvos Respublikos Atstovybēs, o kita — Rusijos Tarybų valdžios. Matomai, tų antspaudų aukotojas norējo busimom kartom parodyt, kaip ējo 1921 m. susisiekimas tarp Lietuvos ir Maskvos. Bet kam tai atējo galvon prie antspaudų pridēt prierašai — vienoj: "Puryckis. Sacharinas," kitoj — "Puryckis. Kokainas ir Sacharinas." Parašai, matomai, kokio tai gudragalvio pridēti ir jų tikrai prie vagonų nebuvo.

Dabar spalių 30 d. milicija tas antspaudas su parašais iš muzējaus pasiēmē.

("Liet. žinios")

NAUJI BOGOMAZNINKAI.

Iki šiol Lietuvoj maldaknyges, lementorius, kalendorius ir kitokias menkesnes knygutes kartu su devocijomis pardavinējo taip šaukiami bogomaznikai arba karabelninkai.

Dabar jiems bus svarbus konkurentai kunigai. Štai Kauno "Vienybēs" N. 44 ragina kunigus kalēdojant platinti šv. Kazimiero Draugijos knygutes.

NAUJAS ESTŲ ATSTOVAS.

Šiandien atvyko Kaunan naujas estų atstovas Lietuvai, p. Seliama, kuris įteiks savo kredencialus Lietuvos Vyriausybei. Laikinai einąs estų atstovo pareigas, p. Juergensonas, šiomis dienomis iš Kauno atvažiuoja. P-nas Juergensonas paskirtas estų atstovybēs Paryžiuje patarēju.

UŽRAŠYKITE "SANDARĄ" SAVO GIMINĒMS LIETUVOJ, TAI BUS BRANGI KALĒDINĒ DOVANA JIEMS.

BIZNIERIAI, GARSINKITĒS "SANDAROJE."

SUSIRINKIMAI.

CAMBRIDGE, MASS.

A. L. T. Sandaros 9-os kuopos mēnesinis susirinkimas įvyks nedēlioje, gruodžio 9 d. 12:30 v. po pietų, 875 Cambridge St., Cambridge, Mass. Visi nariai atvykite į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių organizacijos dalykų aptari[mui].

Fin. rašt. V. J. Visminas.

NORWOOD, MASS.
Susirinkimas.

Šiuomi pranešu visiems A. L. T. Sandaros 33 kp. nariams, kad seredoje, gruodžio 12 d. 1923 m. 7 val. vak., įvyks kuopos svarbus susirinkimas S. Vasiliausko kambaryje. Yra daug svarbių dalykų apsvarstyti, tarpe kurių pažymētina: 1) Naujos Valdybos nominacija ir rinkimas, 2) Sandaros 10 metų Jubilējaus apvaikščiojimas — tai yra didžiausia musų organizacijos istorinē šventē. Prie tam daugybē nepabaigtų ir naujų dalykų, kuriuos butinai turēsime apsvarstyti. Kiekvieno nario yra šventa pareiga atidēti visus darbus tą dieną į šalį ir pilnai prisirengus su gerais sumanymais ateiti į susirinkimą, taip kad kuopos veikimui išdirbus gerą programą, kuris atneštų gerus vaisius kuopai ir visai musų gerbiamai organizacijai.

J. M. Pečiulis, rašt.

Žemiaus Pažymēta Keletas iš Daugelio Pirkinių

ARLINGTON

2 šeimynų, 11 kambarių namas, visi įtaisai (improvements) šilomi pečiai, elektrikos šviesa ir piazai; prekę tik $8,800 ir $1,500 cash.

BROOKLINE

Naujas 12 šeimynų, po 6 kambarius kiekvienai, mūrinis namas geriausio vietoj Brookline, visi naujausi įtaisai (improvements), marmuralytine (shower) maudynēs, garo šiluma, elektrikos ir kitos vigados retai randamos, didelē įplauka, savininkas yra statytojas budinkų todēl, turi parduoti greitai idant gauti gatavų pinigų, reikalingų del biznio. $15,000 cash reikia įnešti o likusius ant lengvų išlygų.

Labai gražus 9 šeimynų mūrinis namas ant kampo, augštos klesos vieta po 5 ir 8 kambarius kiekvienai šeimynai, visi naujausios mados improvements, rendos neša suviršą $10,500 kas metą. Savininkas gyvena tolimoj valstijoj, todēl nori parduoti labai greitai; pažiūrēkit ir duokite pasiūlymą, $15,000 cash reikia įnešti.

CAMBRIDGE

3 šeimynų, 17 kambarių namas, visi naujos gadynēs improvementai, piazai iš priekio ir užpakalio, 3 garo šildytuvai (steam heaters) pečiai, elektrikas, vieta del garadžiaus, puikioj apielinkēj, rendos neša suvirš $1,400 į metus, prekē $12,000, tik $3,000 įnešti.

6 šeimynų po 5 kambarius kiekvienai, visi intaisai (improvements), atskiri šildomi pečiai ir piazai, geriausioj ir parankiausioj vietoj, rendos neša $2,400 kas metą, prekē $17,000 ir lengvos išlygos.

DORCHESTER

Uphams Corner — patogus 3 šeimynų po 5 kambarius ir reception hall kiekvienai, visi naujos mados improvements, atskiri šildomi pečiai ir piazai, labai gera vieta, rendos neša $1,440 kas metą, prekē tik $11,350; $3,000 cash.

3 šeimynų, 17 kambarių kampinis namas, visi improvementai, šildomas pečius ir piazai, parankiausioj vietoj, rendos neša suvirš $1,100 kas metą, ant greito pardavimo prekē tik $8,800.

Ant Columbia Road 6 šeimynų po 5 ir 6 kambarius kiekvienai šeimynai, visi improvementai, atskiri šildomi pečiai, elektrika ir piazai, geriausioj vietoj Dorchester'y, rendos suvirš $3,100 į metus, prekē $26,000, lengvos išlygos.

MEDFORD

$6,900 už 2 šeimynų, 12 kambarių namą, visi improvementai ir atskiri šildomi pečiai, rendos $1,000 į metus; tik $2,000 įnešti.

JAMAICA PLAIN

Puikus 6 šeimynų mūrinis namas po 5 kambarius kiekvienai, visi naujos gadynēs improvementai, atskiri garo (steam) šildomi pečiai, elektrikas ir piazai; idant pagaminti $6,000 cash tuojaus reikalinga del biznio, savininkas numažino prekę iki $24,000.

SOMERVILLE

Naujas 3 šeimynų, 15 kambarių namas, visi naujos mados improvementai, atskiri garo (steam) šildomi pečiai, elektriko šviesa, piazai iš priešakio ir užpakalio, graži vieta arti Powder House Boulevard, rendos neša suvirš $1,500 į metus, prekē $12,000; $3,500 įnešti.

6 šeimynų vēliausios mados namas po 5 kambarius kiekvienai, naujausi improvementai, atskiri šildomi (steam) pečiai, elektrikas ir piazai iš priekio ir užpakaio, ant puiikausios gatvēs ir arti karų, tik 15 minučių į Bostoną; rendos neša $3,600 į metus, savininkas gyvena toli nuo čionais todēl nori tikrai greitai parduoti, $5,000 tik reikia įnešti ir duos lengvas išlygas.

SOUTH BOSTON

City Point 3 šeimynų namas, visi improvementai, gerame pataisyme iš vidaus ir lauko ir ant gero kampo, tik $9,500.

3 šeimynų, 15 kambarių namas, visi improvementai, arti karų, krautuvių ir mokyklų, rendos arti $1,000 į metus, prekē tik $6,200.

Puikus 3 šeimynų namas po 5 ir 6 kambarius kiekvienai, visi naujos mados improvementai, atdaras plumbing, kieto medžio grindys, šildomas pečius ir piazai, geriausiame pataisyme iš vidaus ir iš lauko, arti East Broadway, prekē $11,000 ir $2,500 įnešti.

City Point'e arti maudynių, 3 šeimynų vēliausios mados "colonial style" namas po 6 kambarius ir reception hall kiekvienai, atskiri šildomi pečiai, elektrikas, piazai iš priekio ir užpakailo. $7,000 cash reikia įnešti, likusie ant lengvų išlygų.

50 nuoš. gryno pelno nuo namo, kuriame yra 10 štorų, garadžius ir gyvenamų kambarių. Labai geroj bizniavoj vietoj, rendos neša $8,200 į metus, nēra šilumų nei dženitoriaus, prekē $45,000 su $8,000 yra galima nupirkti šį bargeną.

Štoras ir 3 šeimynų namas, prie Andrew Square, 5 kambariai del kiekvienos šeimynos su visais įtaisais ir šiluma, arti prie visko, rendos neša suvirš $1,200 į metu. Galima nupirkti už $9,500 su $3,500 įnešimu.

KRAUTUVĒS

Grosernē ir Mēsinyčios Biznis, geriausioj vietoj City Point'e, "cash biznis" daroma suvirš $500 ant savaitēs, labai geras pirkimas del tikro žmogaus; turi būti greitai parduotas arba apmainytas ant namo ar mortgičio. Matykite mus tuojaus.

Mēsinyčia ir Grosernē geriausioj vietoj South Boston'e, biznis per daug metų išdirbtas, savininkas yra silpnos sveikatos todēl yra priverstas atsitraukti nuo biznio kogreičiausia. Reikalinga $3,000 cash.

F A R M O S

Beveik už dyką, 116 akrų pirmos klesos ūkē geriausiame farmų distrikte Mass. valstijoje, miestas pusētinai didelis ir tik apie 18 mylių nuo Bostono; geri gyvuliai, arkliai ir tt., beveik nauji visi įrankiai ir mašinerija, reikalingi dēl ukēs dirbimo, visi budinkai geri, 12 kambarių namas su visais intaisais, šildomu pečium ir elektrika. Bile kada yra verta $16,000, bet savininkai norēdami pasidalinti jiems paliktu turtu, greitu laiku atiduoda už $10,500 su $3,500 įnešimo.

10 akrų ūkē tik 20 minučių nuo Bostono, gražus 8 kambarių namas, budinkai visi geri; 1 karvē, 1 arkys, suvirš 100 vištų ir ančių; visi įrankiai reikalingi dēl ūkēs dirbimo, gera vieta netoli nuo automobilių, karų ir geležinkelio kelių, savininkas atiduoda už $3,500 su $1,500 įnešimo.

Mes turime daug namų ir ukių iš kurių jus galit išsirinkti pagal jusų norą ir mes su mielu noru jums parodysime kada tik jus pas mus kreipsitēs.

Mes Turime Apdraudima (Insurance) ant Visko

IŠDALINAME DYKAI 10,000 KALENDORIŲ KAS METĄ

ANTHONY IVAS

110 Tremont Street, Room 508, Tel. Main 6467 Boston, Mass.

Savininkas

LITHUANIAN AGENCY

361 W. Broadway, Te. So. Boston 605 arba 1337 South Boston, Mass.

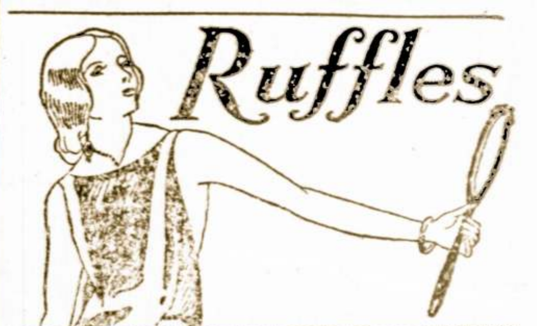

Trindamas su *Ruffles* Ištrinsi Pleiskanas Lauk.

Niežti, niežti visą dieną — jus net stebitēs iš kur tų pleiskanų tiek imasi! Juo daugiau jus kasote, juo daugiau pleiskanų išpuola iš jusų galvos, suteršia jusų drabužius, daro nemalonumo kiekvienam arti jus esančiam, ir vis neapsakomai niežti!

Ruffles

tai prašalins. *Ruffles* yra toniku galvos odai ir plaukams. *Ruffles* yra pleiskanų naikintojas su puikiomis pasekmēmis.

Ir tame nēra jokios paslapties. *Ruffles* yra sudarytas gabių ir patyrusių kamikų, kurie išdirbo formulą specialiai paskirtą sunaikinimui pleiskanų perų — ir *Ruffles* atlieka savo darbą.

Pamēginkit bonką! Iitrinkit truputį *Ruffles* į savo galvos odą kasdien eiie per savaitę laiko. O kuomet pleiskanos jau išnyks, tuomet naudokite kartas nuo karto ir pleiskanos jus daugiau niekuomet nekankins! Tik 65c. už bonką. Galima gauti aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Larpe E ir F gatviu. South Boston

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

Priēmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston. Mass.
Telephone South Boston, 502

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbēti ir lietuviškai.
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Vienatinē Lietuviška Bostone

APTIEKA

Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Daktarų.

Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias Šaknis, Žoles ir Žiedus.
Tikra Lietuviška Trejanka 50c.
Prisiunčiame Vaistus ir per paštą.
Oficialiai įgaliotiniai Lietuvos "VAISTIJOS."
Jeigu kokių nors vaistų negautumet kitur, rašykit pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.

K. ŠIDLAUSKAS
Provizorius.
373 W. Broadway.
So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870
ADVOKATAS

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIETUVIS ADVOKATAS

Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broawday, So. Boston.

Lietuvis Optometristas

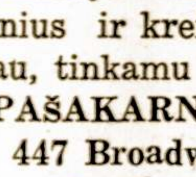

Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA

L. M. Konservatorija jau atidaryta. Ateik ir pasimokyk dainavimo ar pasilavink kurį nors instrumentą vartot. Mokslas ir Dailē-muzika reikalingiausi dalykai žmonių kulturiniam kilimui. Civilizuotas žmogus turi suprasti dailę, o ypač muziką. Kad dalyką supratus — jį reikia mokyties.

Lekcijos duodamos dienomis ir vakarais.

10 Lekcijų dainavimo ar kompozicijos — 15 dol.

10 Lekcijų piano, smuikos, klarneto, korneto ar kitokio instrumento — 13 dol. Lekcija duodama kiekvienam skyrium, ½ valandos ar ir visą valandą, paga sutarties.

Pinigai įmokēk iš kalno už 10 Lekcijų. Mokinys, praleidęs savo lekciją, ją žudo. Phone 2087-W. Adresas

MIKAS PETRAUSKAS,
769 Broadway, So. Boston, Mass.

DĒKSNIO GALYNGA MOSTIS

kurios visas Pasaulis laukē
JAU GATAVA!

DĒKSNIO Galinga Mostis išgydo Reumatizmą, Rankų, Kojų gēlimą, Strēnų Skaudējimą, Sąnarių, Nugaros, Sprando, Šonų Raumenų gēlimo, šaltį ir taip visokius skausmus. DĒKSNIO Galinga Mostis, sulyg naudos Gydymo, yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria.
Kaina 75c. krautuvēse arba už 85c. prisiusime tiesiai iš Laboratorijos.
DĒKSNIS OITMENT CO.
P. O. BOX 352, Hartford, Conn.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovēs).

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDŽIUS - SEYMOUR

Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,

Dr. Tessmer

DENTISTAS

306 Main St., Worcester, Mass. viršuj "Iver Johnson" krautuve
Patyręs dentistas prieinamos kainos. Atdara 9 A. M. iki 6 P.M. Nedēliomis 11 iki 12 P,M,
Tel. 3310 Park.

Lietuviai Amerikoje

Klubo Svetainės Atidarymas.

Muzika, dainos ir prakalbos.

AMSTERDAM, N. Y. Šios kolionijos lietuviai apvaikščiojo antrą šventę. Pirmą turėjo 1922 metais, kada Suvienytos Valstijos pripažino Lietuvos nepriklausomybę, antrą, tai Amerikos Lietuvių Kliubo atidarymą, kuris buvo lapkričio 18 d. Šis Kliubas susitvėrė 1919 metų sausio 5 d. ir per tuos penkerius beveik metus įgijo nuo vietinių lietuvių gerą vardą, nes kiekvieną kliubo parengimą gausingai lankė. Štai per atidarymą priėjo tukstantinę minia, ir 7:30 val. prasidėjo programas. Pasirodė ant pagrindų vakaro vedėjas Wm. D. Redding, pasveikino tukstantinę minią ir padėkojęs už gausingą atsilankymą, pranešė vakaro tvarką. "Lietuvių Vytauto Benas" sugriežė Lietuvos ir Amerikos himnus ir "Marine Band March." Toliaus kalba Amsterdamo miesto 1924 metų majoras advokatas Salmon. Jo kalba turtinga ir lietuviams prielanki, taipgi nurodė mokslo svarbą ir pagyrė lietuvius už jų kulturingumą, ragino tėvus, kad leistų vaikus į aukštesnius mokslus, padėkavojo vietos lietuviams už parėmimą jo rinkimuose į miesto majorus, taipgi pasakė keletą juokingų pasakaičių. Vietos lietuviai apdovanojo jį gausiais aplodismentais.

Toliaus seka kalba A. J. Kubiliaus, Kliubo iždininko. Jis nurodė visą kliubo istoriją, jo sunkias dienas, apveikimą tų sunkumų įsigyjant savo puikiausią svetainę. Lietuvių Vytauto Benas vėl pagrajino "Show boy March." Zuzana Sakadolskaitė piano, "Edeweiss Glide Waltz." Morta Kreiviutė "Aš žinau," akomponavo, Miss. Margaret Farrell. Turiu pažymėti, kad Morta Kreiviutė baigus aukštesnę mokyklą (High School), dabar mokinasi Albany kolegijoj aptiekoriaus skyriuje. Pilietė M. Kreiviutė netik profesijos mokinė, bet ir gera dainorė.

Toliaus seka kalba "Tėvynės" redaktoriaus S. E. Vitaičio. Jo kalba turtinga ir daug ko pamokinanti. Jis nurodė, kad šis kliubas tai žibintuvas, kuris skleis apšvietą ir tikrąją dailę. Taigi patarė, kad nariai užsiimtų atletika ir pritrauktų visą šios kolionijos jaunuomenę kaip vaikinus, taip ir merginas, kad nedingtų svetimose bangose. Jo kalba visi užganėdinti.

Toliaus Lietuvių vyrų choras padainavo tris dainas, "Birutę," "Dobilai" ir "Šuva ir katins," akomponavo J. Devayer. Chorui nusisekė gerai. Zuzana Sakadolskaitė piano "The Triumphant Banner March." Tai jaunai mokinei priklauso daug garbės už jos gabumus ir kad žavėjo savo tautiečius piano stygomis. M. Kreiviutė "Vakar", akomponavo Margaret Fanell. Publika neatsigėrėjo jos maloniu balseliu. Lietuvių Vytauto Benas puikios muzikos, Stasė Puriutė iš "Birutės" (M. Petrausko) ir "Ak, myliu tave" (A. Aleksis). Turiu pažymėti, jog Stasė Puriutė yra žvaigždė tarpe Amsterdamo lietuvaičių, nes ji savo išlavintu balseliu greit pavys Pocienę ir kitas aukštai stovinčias dainores. Praeitam sausyje Stasė Puriutė stojo su Miku Petrausku ant pagrindų ir Petrauskas ją išgyrė, ir praeitus metus ji lavinosi dainoje. Užtai už jos gabumus, jos draugė Katrė Acienė, suteikė Puriutei gyvų gėlių bukėtą. Turiu pažymėti, kad atidarymo Kliubo programas nusisekė gerai, kaip iš programo išpildytojų, taip ir iš publikos, nes publikos buvo virš 1000 ir visi mandagiai užsilaikė. Tadgi aš vardan Amerikos Lietuvių Kliubo tariu nuoširdų ačiu Lietuvių Vytauto Benui, solistams, pianistams, kalbėtojams, Lietuvių vyrų chorui, ir visiems atsilankiusiems lietuviams ir lietuvaitėms. Dabar Kliubiečiai rengiasi pastatyti milžinišką teatrą ir sausio mėnesį Miko Petrausko koncertą. Tai dar kartą Amsterdamo lietuviams, teks proga išgirsti tikrąją dailę ir užmiršus kasdieninius užsiėmimus gėrėtis daile, taip, kaip vyturėliui išaušus pavasario rytui.

Amerikos Liet. Kliubo koresp.
A. J. Lukšis.

Tarptautinis Bazaras.

Lietuviai dalyvauja jame.

PITTSBURGH, PA. Gruodžio 7 ir 8 dd. bus tartautiškas Bazaras Siria Maskua Hall ant Shenly, šale Shenly Hotelio. Dalyvaus 14-ka tautų. Lietuvių skyrių rengia moterų kursų kliubas arba tos pačios moterįs, kurios priklauso prie Moterų Sandaros kuopos. Jos išrėdys savo budą ir turės visokių rankų darbų lietuvių padarytų. Gruodžio 8 d., subatos vakare, nuo 8 val. bus ir muzikalis programas, šokiai ir dainos. Dainuos solo O. Grunevičienė, A. Sadauskas, šokius šoks Birutės choro nariai, grajis muzikantai J. L. Senulis, J. Kazlauskas, P. Dargis ir poros pravardžių nesužinojau, pranešiu vėliau. Už praeitus metus lietuviai buvo laimėję net antrą praizą už gerą pasirodymą ir geriausią savo budos ištaisymą. Taigi lietuviai turėtų per tuos vakarus ir dienomis atlankyt ir pamatyti. Pelnas bus paskirtas našlaičiams. Todėl pasistengkit visi. Įžanga vos 25c. **J. Virbickas.**

Nelaimė su Automobiliais

Sužeista visa lietuvių kuopelė.

PITTSBURGH, Pa. Lapkr. 25 d. Petras Volungevičius (sunus Petr. Volungevičiaus) važiavo pasivažinėt, kartu važiavo J. Rožiukienė, Volungevičienė, J. Juozeviče, J. Poškus ir F. Samuleviče. Smarkiai bevažiuojant mašina apsivertė ir visai susidaužė, o važiavusius gana smarkiai aptrynė. P. Volungevičiui ranką nugrendo, tas namie, Volungevičienei ranką iš peties išlaužė, Rožiukienei veidą labai sužeidė apie akį, J. Poškui du dantis išmušė, J. Juozevičei du šonkauliu nulaužė, tas ligonbutyj guli, o kiti visi namie serga. Volungevičienė turėjo ir vaiką, tas visai sveikas išliko nieko neužgautas. Dručiausia tai J. Juozeviče, o antras tai Rožiukienė, kiti nors gana dručiai, bet visi pasveiks. Mašiną visai sudaužė, nors nauja buvo.

Taigi daugiau atsargumo su mašinomis. **J. Virbickas.**

Našlaičių Komiteto Bazaras.

Moters dirba nusirėdžiusios.

CHICAGO, ILL. Lietuvos našlaičių komiteto buvo susirinkimas kaslink Bazaro ruošimo ir darbininkų nuskyrimo, kurios kokias vietas galės užimti ir kaip geresnes pasekmes turėtume iš to bazaro, ir kad butų didesnė nauda tiems našlaičiams, kurie yra mus gimtinėj šalelėje be savų auklėtojų, nes jų gimdytojai yra gyvastį padėję Lietuvos laisvę vaduojant. Svarbus darbas išauklėti iš jų gerus Lietuvos piliečius, tuomet aš tariu nuo širdies ačiu pp. Vencienei ir Sleževičienei už jų naudingą pasidarbavimą tarpe Amerikos lietuvių, turiu už garbę ištarti ačiu amerikietėms, kurios dirba tame darbe, nes kitos net išsirėdžiusios dirba. Tik aš pastebėjau iš vyrų pusės, kad suvisai yra atšalę nuo šitų darbų. Man teko buti pirmesniuose susirinkimuose, tai budavo gana diktas burelis vyrų ir visi su mielu noru žadėjosi dirbti ir visokiais budais paremti moterėles, tik, sako, jus pradėkite, o mes busime gatavi dirbti, bet paskutiniam mitinge kaslink bazaro tai iš tiek daug pagelbininkų atsilankė tik du. Vistiek užteko darbininkų ir išsidalino darbus, katrie kam buvo patogesni ir nutarė bazarą varyti kosmarkiausia. Ir bus geros pasekmės, nes yra labai gabios darbininkės.

Klevelis.

Iš Aušrelės Veikimo.

Penkmetinės jos Sukaktuvės.

WORCESTER, MASS. Šiandieną, lapkr. 16 d. sukanka penkeri metai nuo užgimimo draugijos "Aušrelės". Niekad tokio sujudimo neturėjo nariai kaip dabar, nes rengiamasi prie apvaikščiojimo penkerių metų sukaktuvių; bus visos spėkos sutraukta pildymui programo, kaip tai didysis choras, mažesnių choras, "Aušrelės" orchestra, ir mažesnių orchestra, bus parinktos dainos iš operų ir šiaip dainos su didesnėmis kompozicijomis. Ištikro Worcesterio lietuviai ir apielinkių turės progą pamatyti "Aušrelės" nuveiktus darbus per penkerius metus. Nors daug kartų priešai bandė pakenkti, bet jie nieko neatsiekė, visuomenė matė gerus tikslus ir rėmė jos darbus. Taipogi tikimės ir ant toliaus paramos: diena koncertui jau galutinai nuskirta: pirmas nedėldienis po Kalėdų, ir programas nuskirtas, baigiama išmokti dainos kogeriausia. **Choristas.**

Puikus Tautinės Parapijos Teatras.

Publika skaitlingai atsilankė.

LAWRENCE, MASS. Lapkr. 18 d. Bažnytinėje Salėje buvo teatras "Grafas kaimiečio bernu." Aktoriai viršminėto teatro didžiumoje buvo Tautiškos Parapijos komitetas ir keletas P. M. Choro narių. Parapijos komitetas dirbdamas nenuilstančiai parapijos labui ir šuomi kartu nepasigailėjo savo spėkų ir energijos, kad išsimokinti teatrą, kuris vadovaujant kun. S. Šleiniui gerai nusisekė. Atsilankiusiųjų veiduose buvo matomas pirnas užsiganėdinimas.

Veikiančios įpatos:

Antanas — Grafas, V. Černauskas; Stasys — Bajoras, J. Peslikas; Liudvikas — Grafo tarnas, A. Jukna; Juozas — ukininkas, K. Vidunas; Agnėška — ukininko žmona, E. Vaitkunienė; Marytė — jų duktė, E. Noberčiutė; Rozbni — užveizda, B. Markevičius; Vladas — bernas, M. Lukoševičius; Ignas ir Franas — samdininkai, J. Antanavičius, P. Bagdonavičius; Mateušas — apielinkės ukininkas, B Kirmilas; Andrienė — kampininkė, E. Lekavičiutė.

Apart teatro pertraukose buvo ir koncertinė dalis, kurią išpildė A. Bozis, K. Kibildis, J. Jurčikonis ir keletas kitų.

Labai smagu, kad Lawrence'o lietuviai remia dailę, vietoje kad kur nors praleidus laiką girtuoklystėje ar kaziravimuose, lanko parengimus, atrasdami nemažai sau dvasiškos naudos.

Geistina, kad ir tolimesniam laike veiktų su tokiu pat pasišventimu tautiškos parapijos komitetas, o podraug ir P. M. choras, su kokiu veikia ligi šiolei, kad teatrais ir koncertais galėtų gėrėtis Lawrence'o lietuvių visuomenė. **Aguonelė.**

A.L.T.S. REIKALAI.

VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ LAIŠKAS.

(Tąsa nuo 2 pusl.)

Tikėdamiesi, kad ateityje mes dar daugiau susibursime, dar daugiau vieni kitiems padėsime ir greičiau laimėsime kovą už demokratybę.

Paimkime musų nuoširdžius linkėjimus ir dar kartą tvirtą pasižadėjimą koarčiausiame kontakte bendradarbiauti abiejų organizacijų naudai ir šviesesnei ir laimingesnei Lietuvos ateičiai.

Linkėdami Tamistoms pasekmingo darbo liekamės su pagarba,

(pasirašo) **M. Sleževičius,** Liet. Valst. Liaud. Centro Komiteto vardu.

Nuorašas tikras.
Stasys Kodis,
Pol. Iždo pirmininkas.

HUDSON, MASS.

Hudson'o Sandariečiai pradėjo veikti, nors turi daug periškadų iš dviejų pusių. Bet žmonės pradeda atkreipti atydą į Sandariečius ir neužilgo susilauks didelės kuopos. Čionais lankėsi kalbėti gerb. N. Rastenis iš So. Bostono, kurio kalba patiko visiems. Publikos buvo taip iš klerikalų kaip iš komunistų. Po prakalbų gerb. Rastenis prašė duoti klausimus. Tuojaus ir pasipylė klausimai iš tavoriščių." Bet kalbėtojas mandagiai visiems atsakė. Musų komunistai, nors "razumnais" statosi, bet tur but iš karštumo jie neklausia, kas reikalinga, bet savo spyčių rėžia, nelaukdami eilės, bet visi sykiu atsistoja, kas prastą įspudį daro į publiką ir rimtus žmones suerzina. Gėda komunistams.

Čionai dar nepamiršta bus ir atsaka klerikalams. Parkeliavo pakeleivis iš Lietuvos, kuris skaitosi viską matęs ir pradėjo rašyti per "Darbininką" ir klausdamas, kas tie Sandariečiai yra? Turbut vargšas apie merginą mislydamas ir pamiršo, kas Sandariečiai yra. Čionai galima trumpai atsakyti, kad tie patys lietuviai, kaipo ir klerikalai, bet tik kitoniško politiško veido, kurie neparsiduoda nė klerikalams, nė komunistams, kaip tai daro jųjų krikščioniški demokratai. Mes seniai sakėm, kad nėra skirtumo tarpe klerikalų ir komunistų. Nors klerikalai sako, kad jie už Lietuvą kovoja, bet aš jus paklausiu, kodėl jus nieko nesakot, kada klerikalas gyvena po vienu stogu su komunistais? Ar ne gėda yra, kad yra giedama Rusijos himnas kas vakaras klerikalo namuose? Jus Sandariečių nemylit, bet ant šokių tik Sandariečiai ir buvo. Ar matėt nors vieną komunistą ant jusų šokių? Jie dar savo šokius surengė, kad pas jus neitų, ir klerikalo bučernėje. Tai dabar žinokit, kas Sandarietis. Sandariečiai gali sugyventi ir su jumis, ir komunistais, tik dirbkit naudingai. **Hudsonietis.**

WORCESTER, MASS.

Pakvietimas.

Brangųs Sandariečiai ir Sandarietės! įvyksta metinis susirinkimas; kiekvieno yra užduotis ateiti į susirinkimą ir aptarti bėgančius musų organizacijos reikalus, prie to bus renkama nauja valdyba ateinantiems metams. Taigi butinai turite visi ateiti ir naujų narių atsivesti. Susirinkimas prasidės 11 val. iš ryto, gruodžio 9 d., 12½ Millbury St.

Taipogi tą pačią dieną vakare bus šeimyniška vakarienė su programu ir bus skaitytas referatas parašytas moksleivio A. Laužiko. Nepamirškite svarbios dienos. Kviečia

Seimo Rengimo Komisija

HARTFORD, CONN.

Pavyzdingos 10 m. sukaktuvės.

Lapkričio 18 d. pil. Valiackai apvaikščiojo savo dešimties metų ženatvės sukaktuves, kur jų giminės ir jo vienminčiai Sandariečiai dalyvavo. Visi svečiai susėdę už stalo ir prie skanių valgių linkėjo daug Valiackams ilgiausių metų, po to tęsėsi savitarpinis pasikalbėjimas ir prieita net prie partijų veikimo, ir A. L. T. Sandaros nariai išaiškino Sandaros veikimą ir jos globojamą Politinį Iždą. Tuomet moters duoda įnešimą, kad paremti, kiek kas išgali, Politinį Iždą, ir geros valios svečiai sumetė $5.25. Po dolerį aukojo: A. Valkevičienė, G. Levišauskas, M. Kriukaitė. Po 50 centų: M. Levišauskienė, K. Valiackas, T. Valkevičius, V. Valiackienė, L. Baužienė 25c. Pinigai nusiųsti per Sandarą į Politinį Iždą. Visiems aukojusiems širdingą ačiu.

Jociunietis.

PASTABA. Pinigai surinkoje $5.25 yra gauti Sandaros Adm. ir pasiųsti Politinio Iždo sekretoriatui pervesti į Politinio Iždo knygas ir perduoti iždininkui.

Varde A. L. T. Sandaros, linkime musų vienminčiams gerb. Valiackams konogeriausios kloties; laimingai sulaukti jų ženibinio gyvenimo 20 metų auksinį Jubilėjų.

Sandaros Adm.

UNION CITY, CONN.

Iš A. L. T. Sandaros 57 kuopos susirinkimo.

Savo susirinkime lapkričio 11 d. aptarta gana svarbių dalykų. 1) nutarta, kad per lapkričio m. išrinkti užvilktas mokestis. 2) kad gruodžio mėnesį visi nariai užsimokėtų už 1924 metus. Brangųs Sandariečiai! bukit visi prisirengę prie šio susirinkimo, kad kožnas galėtumem ateit ir pilnai užsimokėt pagal mus nutarimą. Turim patys gerai pagalvoti, kokią naudą tas atneša: jeigu mes visi stosim į tą darbą, tai subaigsim tuos savo visus nesmagumus. 3) Buvo nutarta, kad paimt 10 knygučių dovanojamo automobiliaus ir pardavinėt visu smarkumu. 4) buvo Apskričio atstovo raportas priimtas. Buvo pakeltas klausimas, kad paėmus parką ant gegužės 30 d. ir pasikviesti 11 kuopą, kad kartu rengt — tas apkalbėta ir polikta ateinančiam susirinkimui. 5) Pakeltas klausimas kaslink Sandaros Jubilėjaus — tas palikta ateinančiam susirinkimui ir valdybai parupint, kas rengti: ar prakalbos, ar taip koks vakaras, tą valdyba turės išspręsti.

Taigi, brangųs Sandariečiai! stokim į darbą ir pajudinkim žemę ir gaukim nors po vieną naują narį ir atveskim į šį mus metinį susirinkimą. Šiandien lengva yra gaut naujų narių. Mus susirinkimas bus 1923 m. gruodžio 9 d., 3 val. po pietų, Linden park, čia turėsim kuopos valdybą išrinkti 1924 metams. Dar kartą kviečiu visus. Žinot, kad Sandara duoda dovanas visiems pilnai užsimokėjusiems, tai ir mes užsimokėkim pilnai.

A. L. T. S. 57 kp. rašt.
F. J. Vilkas.

PITTSBURGH, PA.

Iš Sandariečių darbuotės.

Pittsburgo Sandaros kuopa rengiasi prie 10 metų jubilėjaus, kad sausio 14 d. sukanka 10 metų Sandarai. Taigi kad but įžymesnis jubilėjus ir jį geriau supratus, tai visos trys kuopos rengia prakalbas. Pittsburgą atlankys žymus kalbėtojas, gerb. Pijus Žiuris iš Clevelando, Ohio, chemijos inžinierius. Gerb. Žiuris Pittsburge kalbėjo visų draugijų apvaikščiojime Lietuvos Nepriklausomybės 5 metų sukaktuvėse, todėl kalbėjo daugiausia tik apie Lietuvą, apie Sandarą nebuvo progos. Dabar, kada atvažiuos vien Sandaros reikalais, tai bus galima daug ką išgirsti. Todėl Pittsburgo lietuviai ir lietuvės turėtų visi pasistengt ateit į tas prakalbas ir išgirst tą taip svarbų kalbėtoją.

Prakalbos bus šiose vietose: subatos vakare gruodžio 15 d., 7:30 v. vak. N. S. dalyj rengia 43-čia kuopa Slavokų svetainėje, kampas Franklin ir Beaver ave., N. S., šale lietuviškos bažnyčios.

Nedėlioje gruodžio 16 d. 2 val. po pietų rengia Moterų kuopa Liberty Teatre, 1217 Carson St., S. S.

• Nedėlios vakare gruodžio 16d. 7:30 val. vak. L. M. D. Name, 142 Orr St., rengia 36-ta kuopa.

Taigi, kaip matot, čia bus visiems lietuviams proga išgirst taip svarbų kalbėtoją, kaip N.S., taip S. S. ir Soho. Beto ir iš apylinkių galės atvažiuoti pasirinkę, kada geriausia laikas pavelis.

Lapkričio 25 d. L. M. D. name buvo A. L. T. Sandaros moterų 79 kuopos vakarienė. Moters surengė vakarienę paminėti metų sukaktuves savo kuopos gyvavimo. Nors trumpas laikas, vos vieni metai, kaip moterų kuopa gyvuoja, bet savo darbštumu visus stebina. Taigi ir ši vakarienė tai tikrai lietuviškos Kalėdos, nes čia buvo moterų pridirbta gardžių dešrų, kopustų ir kugelio prikepta. Svečiai, gerokai pažaidę ant trečių lubų, ant antrų lubų apsėdo stalus tik gėrisi moterų darbštumu.

Moterų kuopos pirm. O. Rupšienė gražiai parbėgo moterų nuveiktus darbus. Bunant mažam burelyj kvietė visas, kad sekančius metus visos, kurios buvo svetainėje kaip vyrai taip moters bei merginos, priklausytų prie Sandaros.

Pakviesta kalbėt J. Virbickas, kuris pagyręs moterų darbštumą, kvietė visas priklausyti prie Sandaros, tai bus da didesni darbai atlikta Lietuvai. Iš eilės kalbėjo p. A. Akelaitytė, kuri pageidavo visas merginas ir moteris turėt prie savo kuopos. Da buvo pakviestas Jonas Kazlauskas (J. Kazlausko sunus), kuris gana prijuokino svečius, kad moters su tokiomis gardžiomis dešromis moka prieit prie vyrų širdelių (mat šale Jono sėdėjo mėlynakė). Paskutinis kalbėjo P. Savickas ir išreiškė moterų kuopai darbuotis ir ant tokiau nenuilstančiai ir aiškino, kokie tikslai Sandariečių, todėl, sako, turėtų nė vieno nesirast, kas nepriklausytų prie Sandaros.

Po valgiu buvo ir muzikalis programas. Ona Lukošiunaitė šoko "toe dance," pijaną skambino Milda Virbickaitė. Antra šoko Viktorija Varašiukė, ta pati pijanistė šoko po du šokių, yra labai gražiai prasilavinusios ir jei nenustos lavintis, tai bus įžymios šokikės.

Solo dainavo O. Grinevičienė "Oi varge, varge," "Oi putė, putė," "Šią naktelę," pijaną skambino J. L. Senulis. Juozas Škulevičia dainavo "Lavonai karžygių," "Kur tas šaltinėlis" ir "Šių nakcelį." Marijona Liepaitė: "Jau vakaras," "Jausk ir mylėk" ir duetą Liepaitis ir Grunevičienė "Ilgu, ilgu," akomponavo J. L. Senulis. Pirmiausia dainavo Marijona Jarusevičiutė: "Kur josi, broleli" ir da vieną, akomponavo Milda Virbickiutė. Toliau tęsės žaidimai visoki, žmonių buvo apie 150 ypatų. Visi pilnai patenkinti. Keletas moterų ir merginų prisirašė prie kuopos ir daugelis pasižadėjo.

Sandarietis.

UŽRAŠYKITE "SANDARĄ" SAVO GIMINĖMS LIETUVOJ, TAI BUS BRANGI KALĖDINĖ DOVANA JIEMS.

Savivaldybių Skriauda Įvyko

Krikščionių demokratų bloko pastangomis Seime pravestas "žemės Mokesnių Įstatymas" Respublikos Prezidento jau paskelbtas "Vyriausybēs žinių" N. 141. Tokiu budu einant tuo įstatymu nuo sausio 1 d. 1923 m. apskrities savivaldybēs gali apsidēti savo naudai ne daugiau kai 5 nuoš. nuo pagrindinio žemēs mokesnio, o valsčių savivaldybēs ne aukščiau kai 10 nuoš.

Daugelio savivaldybių valdybų apskaitymu to mokesnio neužteks butiniausiems reikalams aprupinti — milicijai, mokykloms, valdybų valdininkams užlaikyti. 1923 m. savivaldybių biudžetas ir taip išējo su dideliu deficitu, o čia šis krikščioniškas įstatymas labai pakirto Savivaldybių finansus.

Tasai garsusis dabar "žemēs Mokesčių Įstatymo" devintasai paragrafas vertas yra pilno čionai pakartojimo, nes jis amžinai liudija apie krikščionių piktumą, užsispyrimą ir apjakimą.

Štai tas paragrafas—

"žemē apdedama mokesniu savivaldybių naudai. Šis mokesnis negali buti aukštesnis kaip 5 nuoš. apskrities savivaldybių ir 10 nuoš. valsčių savivaldybių naudai nuo žemēs valstybinio mokesnio, nustatyto šio įstatymo 8 pargr."

Negelbējo visų savivaldybių protestai, šaltieji ir karštieji argumentai, delegacijos pas augštuosius ponus, suvažiavimo nutarimai.

Ateitis parodys, ar ir čionai pasiteisins senovēs patarlē. kad vienas klaidingas žingsnis iššaukia dešimtį kitų.

Ministerių kabinetas, matyt, jau susirupinęs, kaip tą klaidą pataisyti ir žada savivaldybēms apie 1,500,000 litų paskolos iš neišmokētų rekvizicijų likučių.

Ar pagelbēs tas pažadas, sunku pasakyti, nes tie likučiai gali nepavykti laiku išjieškoti, ir savivaldybēs negalēs laiku gauti pinigų algoms išmokēti. Tat butų bankrutas.

Be to Seiman yra įneštas įstatymo sumanymas apie savivaldybių finansavimą.

Bet kada iš to kas bus, o tuom tarpu savivaldybēs krikščionių demokratų bloko kokiu tai kerštu sēdēs be pinigų.

Kaip jos išeis iš tos padēties, neapsiimame spēlioti.

Bet aišku, kad savo veikimą turēs sumažinti. žinoma, kad keliai, mokyklos, ligoninēs, prieglaudos, žemēs ukio gerinimas, geresnių gyvulių veisimas, tarnautojų aprupinimas ir kitos savivaldybēms uždedamos pareigos — turēs žymiai nukentēti.

Tat ištikrųjų galēs savivaldybių priešininkai toliau drąsiai rēkte rēkti, kad savivaldybēs nepajiegia savo darbo atlikti. O gal tyčia tai tik tam jų ir sugalvota. žinoma, negudriai. Bet ko iš jų daugiau ir laukti.

Teisingai pasakē XI 6 d. Seimo atstovas R. Skipitis, kad atējo laikai, kada įstatymų sumanymuose kaikurių asmenų yra tyčia vengiama žodžių: "Lietuva Demokratinga Respublika."

Taip-pat išeina kai-kam "trepnas" žodis: "visuomenē, visuomeninis, savivaldybē." Mat, norima atsikratyt nuo tų neramių pavadinimų.

Bet veltu jų pastangos. Musų plati visuomenē pasirodē per savivaldybes pajiegianti save valdyti, pajiegs ir savo teises apginti. Portae inferi non praevalebunt! (Pragaro vartai jų nepergalēs). ("L. ž.")

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street

Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).

OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

SUVALKIJOJE — NĒ VIENOS ŽEMĒS UKIO MOKYKLOS.

Kaip ne keista butų — iki šiol Suvalkija su geriausiomis dirvomis, su labiau, negu kur kitur, susipratusiais ir apšviestaisiais ukininkais, neturi nē vienos žemēs ukio mokyklos. Išeina, lyg suvalkiečiai, kaip geresni ukininkai, jau viską žino, o ukio mokyklos tereikalingos tamsesniems užukampiams.

Bet taip manyti netinka, nes žinome, juk šalyje su aukšta žemēs ukio kultura, sakysim Danijoje, nerasi ukininko, nēlankiusio šios ar kitos žemēs ukio mokyklos.

Suvalkietis ukininkas daugiau mēgsta protauti, ir savo ukio dalykus geriau apskaitliuoja, negu kaunietis, — todēl jis geriau už kaunietį gyvena ne vien dēlto, kad turi geresnę dirvą.

Drąsiai galima sakyti, kad, jei iki šiol Suvalkija neturi nē vienos ukio mokyklos, tai ne dēl to, kad minētos mokyklos čia negalētų tarpti, bet dēl to, kad permaža žemēs ukio mokyklų steigimu tesirupinama.

Prieš karą Mariampolēje stipriai veikē ukio draugija "žagrē," kuri turēdama virš 1000 narių-pajininkų buvo aprēpusi visą Suvalkiją. Minētos draugijos buvo rimtai susirupinta steigti žemēs ukio mokyklą. Šiam tikslui buvo nupirktas Gižų dvaras. Dēja užējus karui, viskas turējo žlugti. Karo parblokšta "žagrē" iki šiol nebeįstatoma į vagą, net likviduotis tvarkingai nebesugebiama.

Dabartiniais laikais ukininkai pakrikę, užmiršta visiems bendrus reikalus.

1918 met. vokiečiams apleidžiant Lietuvą, gerbiamojo agronomo J. Kriščiuno pastangomis mēginta steigti žemēs ukio mokykla Kvietiškio dvare (2 kl. nuo Mariampolēs), bet, neatsiradus klausytojų, sumanymas liko neįvykdytas.

Buvo savo laiku pasklaydęs gandas, kad bus steigiama ukio mokykla Vilkaviškio dvare, bet vēliau pasirodē, kaip pranešē p. Jašinskis, kad tai buvęs tik nesusipratimas.

Daugiau, rodos, neteko girdēti, kad kas rupintųsi šiuo opiu klausimu.

Praeitais metais Ž. U. ir V. T. Ministerijos buvo numatyta steigti aukštesnioji žemēs ukio mokykla Mariampolēje. Tam tikslui padaryta rimtų žygių. Kvietiškio dvaras, kuris permatytas kaipo ukis prie mokyklos, išnuomuotas danams, kuriems pastatytos sutarties sąlygos greičiausiu laiku užvesti pavyzdingą ukį. Minētas dvaras metų bēgyje jau atsakys savo uždaviniams; gi mokyklos dar negirdēti. Galimas daiktas, kad per apsirikimą Mariampolēj, vietoj žemēs ukio mokyklos, šįmet tapo pastatytas vienuolynas. Bet apsirikti tai menkniekis, svarbu laiku pasitaisyti. Taigi reikia tikēti, kad artimiausioj ateityj Suvalkijos ukininkams neberei-kēs savo vaikų tremti į Joniškēlį, Raseinius arba Plungę.

("L. žin.") Rmd.

ABIEMS ANT NAUDOS

Kas pasiųs pinigus dabar, tai Jus giminēs dar gaus ant šaltų Kalēdų, o Jus gausite labai puikų, speciališkai pieštą dēl Baltic States Banko, Kalendorių.

Siunčiame pinigus į Lietuvą, Rusiją, Lenkiją ir į visas pasaulio dalis, —doleriais ir litais.

Parduodame laivakortes ant visų linijų.

Priimame pinigus taupymo sąskaitoje už kuriuos mokame 4%, priskaitant prie sumos kas mēnuo.

Baltic States Bankas yra vienintēlis Lietuvių Valstybinis Bankas rytuose, todēl mes patariame kožnam Lietuviui, kreiptis visokiais pinigiškais reikalais į BALTIC STATES BANK, kur gausite teisingą ir draugišką patarnavimą.

Bankas atdaras kas dien nuo 9 išryto iki 5 val. vakare, o Subatomis iki 7 val. vakare.

BALTIC STATES BANK
294 Eighth Avenue,
Kampas W. 25-th St.,
New York, N. Y.

Gērēkis Pain-Expellerio Trynimu

Nelauk ligi to, kuomet jau busi priverstas atsigulti. Po sunkiam dienos darbui, savo rankom, kojom ir pečiam suteik palengvinimą!

Žmogus, kuris dirba su savo muskulais, negali buti serganču. Pamēginkit Pain-Expelleriu išsitrinti skaudamas vietas. Išvengkite skaudemu pečių ir diegiančių sąnarių. Pain-Expelleris palaiko sveikus žmones geroje padētyj! 35c. ir 70c. už bonka aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

NAUIAS IR NAVATNIAUSIAS KNYGŲ KATALIOGAS GATAVAS

Visiems prisiųsime dykai.

Reikalaukite tuoj, nes padarēm ligi šiol negirdētą knygų ir mokslo išpardavimą, ir parduodam visokias knygas už

½ PUSĘ KAINOS ½

Lyties Mokslas knyga, kuri užveria savyje didžiausius žmogaus Sveikatos ir ligų sekretus, pirmiau kainavo $7, dabar — $3.50.

Didžiausias žodynas lietuviškai-angliškas ir angliškai lietuviškos kalbų, pirmiau kainavo $11, dabar — $5.50.

Dēl kitų knygų reikalaukite kataliogo.

MARGERIO KNYGYNAS

2023 Saint Paul Ave., Chicago, Ill.

P. S. Agentai: Knygų sezonas jau netoli. Mes duodame baisiai didelį nuošimtį.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudējimo, nuo užsenējusio reumatizmo, nuo nusilpnējimo strēnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučēdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT.

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

A.L.T.S.Kuopų Viršinikų

ADRESAI.

1 Brooklyn, N. Y.
A. Mikalauskas, 123-125 Grand St.
2 Shenandoah, Pa.
Miss.M.Kudiniutē,214 E. Lloyd St.
3 Mahanoy City, Pa.
St. Gegužis, 38 E. Main St.
5 kp., Boltimore Md.
K. Keidošius, 613 Redwood St.
6 Silver Creek, Pa.
P. Raudonaitis P. O. Bx 151
7 So. Boston, Mass.
S. Mockus, 266 Bolton St.
9 kp., Cambridge, Mass.
V. A. Visminas, 7 Broadway Terrace
10 New Haven, Conn.
V. Alksninis, 106 View St.
11 Waterbury, Conn.
A. Orantas, 512 Wilson St.
12 Lawrence, Mass.
F. A. Krncevičius, Sta. 12 BOX 476
13 kp., Westfield, Mass.
M. Žvalionis, 8 White St.
14 kp., Frackville, Pa.
K. Makauskas, 132 N. Balliet St.
15 Bridgeport, Conn.
E. J. Šimkus, 36 West ave.
16 kp., Worcester, Mass.
A. Kriaučialis, 81 Endicott St.
17 Grand Papids, Mich.
Greičaitis D., 1425 Hamilton Ave.
18 Cleveland, Ohio.
J. P. Garmus, 1329 St. Clair Ave.
19 Newark, N. J.
M. Dvareckas, 138 New York ave.
20 kp., Haverhill, Mass.
J. Zavadskas, 62 Margin St.
21 Rochester, N. Y.
A. Galinskas, 13 Mill St.
22 Newton Upper Falls, Mass.
S. Pačkauskas, 9 Riverside St.
23 Chicago, Ill.
K. J. Semaška. 1834 Wabansia ave.
24 kp., Montello, Mass.
A. Jazukevičia, 161 Ames St.
25 Chicago, Ill.
K. Vilkevičius, 656 W. 47th St.
26 Portsmouth, N. H.
Jonas Peckus, 129 Bartlett St.
27 Pittston, Pa.
A. Galinskas, 123 N. Mains St.
28 kp. McAdoo, Pa.
J. Matonis, Box 521
29 Detroit, Mich.
K. Šnuolis, 9515 Cardoni ave.
30 Brooklyn, N. Y.
Ed. Zukauskas, 724 Ocean Parway
31 Rockford, Ill.
A. Savickas, 1113 Montague.
32 kp., New Britain, Conn.
A. Krušinis, 48 Millard St.
33 kp., Norwood, Mass.
J. M. Pečiulis, 37 Dean St.
34 Dayton, Ohio.
Tamas Sakaitis, 251 Alton Ave.
35 Racine, Wis.
M, Kasparaitis, 1420 Howe St.
36 Pittsburgh, Pa.
J. Virbickas, 149 Moultrie St.
37 Long Island City, N. Y.
A. Repečka, 283 Jackson Ave
38 Paterson, N. J.
J. Dutkus, 10 Harrison St.
39 Elizabeth, N. J.
B. Kopustaitis, 231 Pine St.
40 West Lynn, Mass.
V. Valkevičius, 431 Summer St.
42 kp., Philadelphia, Pa.
S. Civilis, 2634 E. Ontario St.
43 kp., Pittsburgh, Pa.
J. A, Katkus, 1219 Beawer ave.
45 kp., Cliffside, N. J.
J. A. Karsokas, P. O. BOX 236.
46 Hartford, Conn.
G. Levišauskas, 144 Affleck St.
47 Tamaqua, Pa.
Apanavičius A. 500 E. Union St.
48 Kenosha, Wis.
Pr. Zakareviče, 39 N. Edward St.
49 Lowell, Mass.
A. Gaidys, BOX 576
50 Canton, Mass.
J. Šimauskas, 236 Mechanic St.
54 Lewiston, Me.
J. N. Čereškevičia, P. O. Box 197.
55 Wilkes Barre, Pa.
J. Mickevičius, 59 Harkins Lane.
56 kp., Wanamie, Pa.
Alena Frankiutē, P. O. Box 27
57 kp. Union City, Conn.
Fel. Vilkas, 548 High St.
58 kp., Homestead, Pa.:
Bol. Mikelionis, 334 Second St.
59 Thompsonville, Conn.
J. F. Makoveckas, 51 Pleasant St.
60 Ansonia, Conn.
A. Gudžiunas, P. O. BOX 436.
63 Perth Amboy, N. J.
J. Zaveckas, 719 Carson Ave.
64 Binghamton, N. Y.
A. Lepa, 37 Lake Ave.
65 Scranton, Pa.
Mrs. K.A. Garmus,1102 Pierce St.
67 Amsterdam, N. Y.
A. Petryla, 211½ E. Main St.
68 Providence, R. I.
P. Sinkevičius, 50 Wayne St.
69 Kingston, Pa.
S. Tamulevičius, 11 W. Grove. St.
72 kp., Los Angeles, Cal.
A. Jasulis, 315 W. 67 St.
2016 Allesandro St.
73. Greenfield, Mass.
S. J. Kazlauskas, 5 Lourel St.
74 kp. Bristol, Conn.
J, Zubrickas, P. O. BOX 83
75 kp., Chicago, Ill.
S. Grišius, 1822 So. Halsted St.
76 kp. Cicero, Ill.
J. Strumskis, 1220 S. 49-th ave.
77 kp. Chicago, Ill.
J. Vaišvilas, 4600 S. Paulina St.
78 Moterų kuopa, So. Boston, Mass.
O. Ivaškevičienē, 1622 Columbia Rd.
79 Moterų kuopa, Pittsburgh, Pa.
A. Akelaitē, 2217 Sarah St.
80 kp., Chicago, Ill.
V. Brazauskas, 2217 W. 23-rd Pl.
81 kp., Hulson, Mass.
S. Trakimas, 7 Mason St.
82 kp., Brighton, Mass.
S. Raila, 17 Waverly St.

P. S. — Jeigu kurių antrašai butų negerai paduoti, malonēkite pranešti, tai pataisysime.

NUBAUSTAS!

ŠIS mažas vaikas išdykavo, todel jo motina pareiškē, kad jis negaus nē trupučio.

BAMBINO

Įreg. S. V. Pat. Biure.

Matai ką jis daro!
Palauk, kuomet jį sugaus motina!

Motinos, nebauskite savo vaikų neturējimu Bambino po ranka, kuomet jie to reikalingi. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, iš utimą, viduriavimą—duokite jiems Bambino be jokio atidēliojimo. Tie nemalonus simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jų sistemą perims šitas nepavojingas, pasekmingas vidurių paliuosuotojas.

Kaina 35c. aptiekose

KUDIKIAI MĒGSTA JĮ! JIE NET PRAŠO DAUGIAUS!

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

PASISKUBINKIT UŽSIRAŠYTI "DIRVĄ"

Nuo 25-to numerio "DIRVOJE" spaudinama garsaus viso pasaulio literaturoje Eugene Sue Romanas antgalviu "Amžinasai Žydas." kaina metams $2.

NAUJAUSIOS KNYGOS IŠ LIETUVOS

Tik ką gavome naujų knygų iš Lietuvos.

1) Kurybos Keliai, iliustruota, kaina $1.; 2) Gaigēs, dvimēnesinis žurnalas, iliustruotas, NN. 1 ir 2, kaina po $1; 3) Kauno miesto albumas, 54 paveikslai Kauno, kaina $1; 4) Traukinys, Juozo Tysliavos eilēs, kaina 25c.; 5) Kelionē aplink pasaulį per 80 dienų, Julio Verno, su Kalpoko pieštais paveikslais, kaina $1; 6) Ant Politikos Laktų. Politinio šaržo Albumas 35 spalvuoti paveikslai. Piešē Ad. Varnas, tekstą parašē Vaižgantas, kaina $2. Agentams nuleidžiame nuošimtį. Reikalaujame agentų visuose miestuose. Geros sąlygos. Smulkesnis aprašymas telpa "Dirvoje." Užsakymus su pinigais siųskite sekančiu adresu:

"DIRVA" 7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokēta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokēta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuoe miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tēvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinēs skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.
platesnių informacijų kreipkitēs šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Didelės Dovanos

Laikraštis "VIENYBĒ" eis TRIS SYK SĄVAITĒJE pradedant su RUGSĒJO 1 D., 1923 M. Prenumerata nuo naujų metų $4.00.

Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĘ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su Birželio 1 d., 1923 m. ir baigiasi su Sausio 1 d., 1924 m. Tik tam laikotarpyje bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. — $1.50 vertēs naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.

2.—Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBĘ" ant metų tam metinē prenumerata TIK $3.50.

Adresuokite:

"VIENYBĒ"

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. NAUJIENAS leidžia darbo žmonēs darbo žmonēms. NAUJIENŲ Metinē Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.

NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Vietos žinios.

SANDAROS MOTERŲ 78 KP. VAARIENĖ.

Ateinančio sekmadienio vakare gruodžio 9 d., Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver gatvės So. Bostone bus viena iš puikiausių vakarienių. Parengia moters, narės Sandaros moterų 78 kuopos. Visi atsilankiusieji turės smagumo į valias, tad, be abejonės, vakarienės salė bus pilnutėlė. Pasiskubinkite su nusipirkimu tikietų, nes žinote, kad prie stalų yra tik tam tikras vietų skaičius ir daugiau žmonių nebus galima leisti, kaip tiek, kiek yra vietos.

Kas sekmadienio vakaras Sandaros 7-tos kuopos kambariuose buna paskaitos, bet ateinantį sekmadienį visi eisime į moterų vakarienę, tad paskaitos nebus. Kitais sekmadieniais vėl eis paskaitos savo keliu, ir visi yra į jas kviečiami.

(Vietos žinios seka ant 4 pusl.)

Atvažiavo iš Lietuvos

Su p. N. GENDROLIU priešakyje, šiomis dienomis atvažiavo iš Lietuvos sekanti keleiviai:

Stundžiutė Stasė iš Mišniunų kaimo, Šašuolių valsčiaus, pas Feliksą Stundžį, 10 Lowell St., Boston, Mass.

Salčiutė Nastazija iš Čekiškių miesto, pas Joną Pilipauską, 28 Cleveland ave., Montello, Mass.

Kairytė Barbora iš Juodelių kaimo, Biržų valsčiaus, pas Jurenienę, 20 Austin St., Norwood, Mass.

Rupšaitė Ona iš Užsienių kaimo, Papilės valsčiaus, pas Joną Sivicką, 4 Neponset St., Hyde Park, Mass.

Jakovinaitė Marė iš Šilienų kaimo, Žižmarių valsčiaus, pas Stasy Kanevičia, 15 Hancock Street, Peabody, Mass.

Kairytė Teofile iš Judelių kaimo, Biržų valsčiaus, pas p. Jurenienę, 20 Austin St., Norwood, Mass.

Lataitė Kazė iš Mikaičių kaimo, Deltuvos valsčiaus, pas Andrių Simonavičių, 161 —6-th St., So. Boston, Mass.

Baltrienaitė Uršula iš Miliunų kaimo, Kupiškio valsčiaus, pas Antaną Baltrieną 38 Mercer St., So. Boston, Mass.

Libeikaitė Jieva, 35 Donelaičio gatvė, Kaunas pas Joną Norvill, 1233½ So. Broadway, St. Louis, Mo.

Pilkonytė Izabelė iš Daugų miesto, pas Joną Benkų, 6 River St., Lynn, Mass.

Rutkevičaitė Karusė, 26 Keistučio gatvė, Kaunas, pas Karolį Simonavičių, 39 Jefferson St., Cambridge, Mass.

Lečaitė Ona iš Naumiesčio, pas Antaną Jasaitį, 17 Scott St., Worcester, Mass.

Norkevičienė Domicelė, duktė **Vladė,** iš Navosiolkos kaimo, Sumeliškių valsčiaus, pas Juozą Norkevičių, 17 River St., No. Weymouth, Mass.

Jonienė Jieva ir sunus **Bronislovas** iš Jankų kaimo, Kovarsko valsčiaus, pas Juozą Juodį, 135 Charles Street, Cambridge, Mass.

Gelgauskienė Elzbieta, duktė **Emilija** iš Pevoniškių kaimo, Gelažių valsčiaus, pas Juozą Gelgauską, 44 Austin Street, Norwood, Mass.

Grigienė Veronika, pas Petrą Grigą, 17 Pembroke Street, Chelsea, Mass.

Sadoniutė Teklė iš Žydeikiškių kaimo, Žižmarių valsčiaus, pas Juozą Slace, 183 — H St., So. Boston, Mass.

Mitkaitė Kostancija iš miesto Pasvalio, pas Joną Survillą, 875 Cambridge St., Cambridge, Mass.

Bajerčiutė Ona iš Bažnytkiemio kaimo, Šakių valsčiaus, pas Juozą Petkuną, 235 Field St., Montello, Mass.

Geigaitė Ona iš Pasvalio miesto, pas Juozą Valeiką, 8 Winslaw St., Cambridge, Mass.

Bartkaitė Petronėlė iš Gudiškių kaimo, Tirkšlių valsčiaus, pas Tamošių Bartkų, 20 Cleveland St., Montello, Mass.

Kohanskienė Amilija, su duktere **Filemena** iš Kamisarkos k., Nedzingės valsčiaus, pas Vladą Jasionį, 48 — 8-th St., Cambridge, Mass.

Korsakaitė Stasė iš Belostoko, pas Zigmantą Korsaką, 54 Front St., Montello, Mass.

Blinstrubaitė Jadviga iš Ratautų kaimo, Jonavos valsčiaus, pas K. Blinstrubą, 56 Market St. Brighton, Mass.

Smilgytė Veronika iš šiliškių kaimo, Papilės valsčiaus, pas Juozą Smilgį, 121 Cherry St., Cambridge, Mass.

Žičius Juozas iš Krivonių kaimo, Trakų apskr., pas Stasy Žičių, 8 Jones St., No. Billerica, Mass.

Atkočaitė Petronėlė iš Batakių, pas M. Koran, Dorchester, Mass.

Banaitė Lucia iš Plienakių k., Tirkšlių valsč., pas Joną Miknį, 11 Glindale St., Montello, Mass.

Kundrotaitė Teklė iš Trušekiškės kaimo, Kruonio valsčiaus, pas Petrą Kundrotą, 146 South Street, Forest City, Pa.

Lozger Martha iš Laidzig, Vokietijos, pas George Backofen, 72 Mass. ave., Arlington, Mass.

Balčiuveit Fordinand, žmona **Johana,** sunus **Villis,** duktė **Emma,** ir sunus **Povilas** iš Smalininkų, Klaipėdos į New Yorką.

Gražys Petras, žmona **Ona** duktė **Gražytė Teofilė** ir **Jonas** iš Motėjunų, Panevėžio apskr. į Pottsville, Pa.

Lakutienė Zofija iš Miliunų kaimo, Ukmergės apskr. į Brooklyn, N. Y.

Juzienas Juozas, žmona **Petronė,** duktė **Petronė,** iš Panevėžio į New Yorką.

Pažereuskaitė Kleopa iš Šiaulių į New Yorką.

Šaltmeris Stasys ir **Vladas** iš Telšių.

Sadauskas Aleksas ir Valentinas iš Malovienų, Telšių.

Povileit Henrick, Marė ir Elena iš Smalininkų, Klaipėdos.

Gagelis Kazys ir Julijona iš Anykščių, Utenos apskr. į Chicagą, Ill.

Žemaitis Vaitekus iš Laukupienų, Vilkaviškio apskr. į Philadelphia, Pa.

Jonikaitis Juozas iš Šakių.

Šležus Vladas, iš Panevėžio.

Vitkauskas Juozas iš Puskelnių, Mariampolės apskr.

Gudžiunas Viktoras iš Dvariškelių, Raseinių apskr

Stakianis Jokubas iš Pasvalio į Newbury Port, Mass.

Rudokas Augustas ir sunus **Augustas** iš Šiaurių, Panevėžio.

Sudžius Julijonas, žmona **Adelė,** dukterys **Adelė, Marė ir Ona** iš Naumiesčio, į 152 Ferry St., Newark, N. J.

Zubris Simonas, žmona **Jieva,** duktė **Marė** iš Naumiesčio.

Šuika Antanas iš Lukšių, Šakių apskr. su žmona **Juzė.**

Kurie norite savo gimines atvežti iš Lietuvos į Ameriką arba kurių giminės ar draugai yra išvažiavę į Lietuvą ir dabar nori grįžti į Ameriką. Visiems ant pareikalavimo prisiųsime Informacijų knygą DYKAI ir suteiksime visus paaiškinimus. Laišku arba ypatiškai kreipkitės sekančiu antrašu:

BALTIC STATES FINANCE Co
357 Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1061.
(Apg.)

P. J. Akunevičiaus Lietuvio Graboriaus Naujas Ofisas-Skyrius

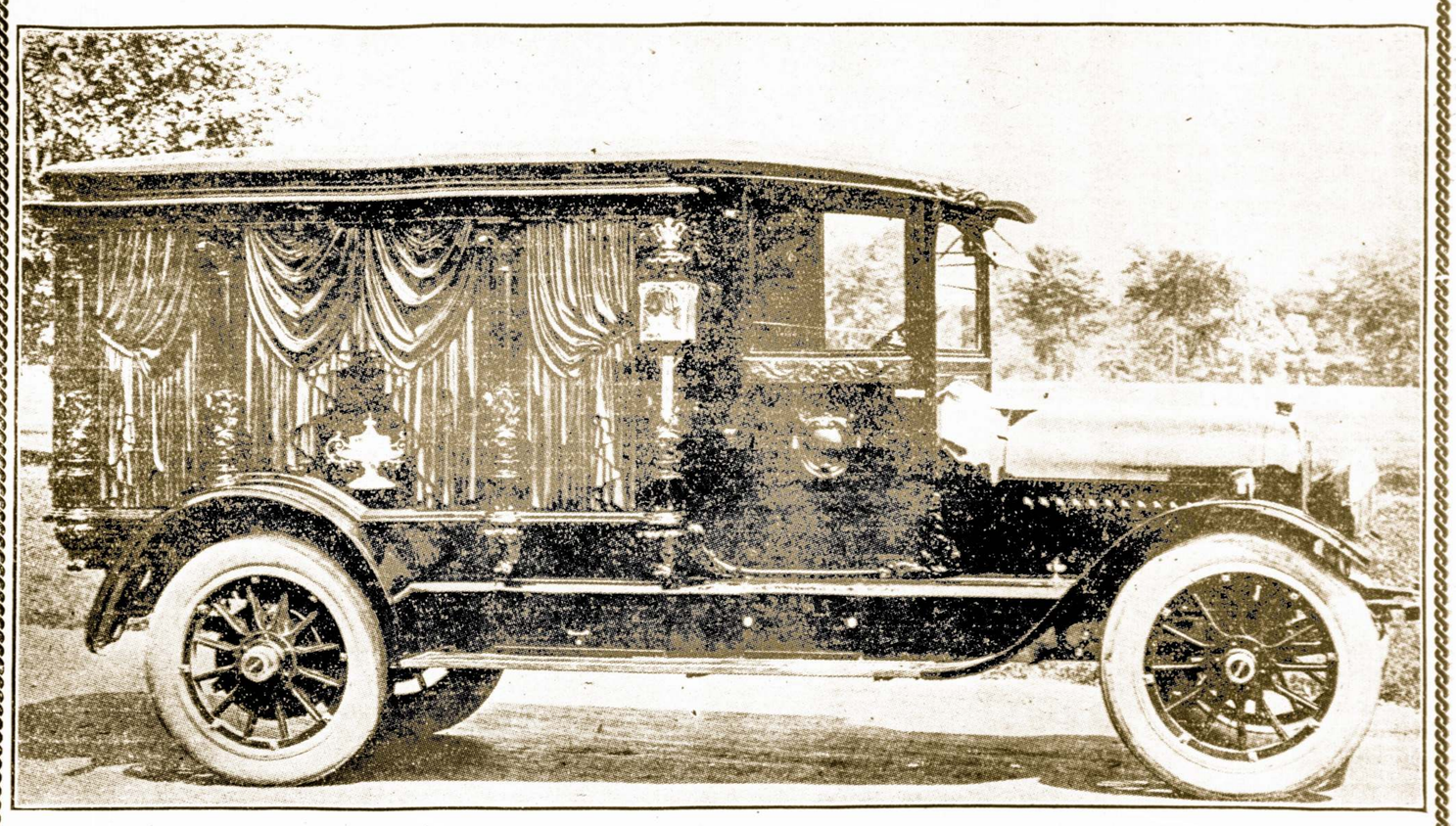

Šiuomi pranešu apielinkės lietuviams, kad atidariau graborystės skyrių-ofisą Montello, Mass. Da bar mano ofisai bus sekančiose vietose:

GENERALIS OFISAS SO. BOSTONE, 258 BROADWAY,
Tel. So. Boston 0381. Gyvenimo Tel. S. B. 2024-J.

SKYRIAUS OFISAS, MONTELLO, MASS.
Pas J. A. MOTĖJUNAS, 677 N. Main St., Tel. 1777-J.

Suteikiu lietuviams konogeria usį patarnavimą nežiurint kokiu laiku šauktų: dieną ar naktį. Važiuoju į visus miestus nežiurint kaip toli yra nuo ofisų ir už važiavimą nieko nerokuoju. Tad kviečiu lietuvius reikale kreip tis prie manęs, o suteiksiu skubų ir gerą patarnavimą ir už piges nę kainą negu kiti. Tad reikale kreipkitės į bile kurį aukščiaus minėtų ofisų. Lietuviai pas lietuvį.

City Point.

3 šeimynų namas, 17 ruimų su įtaisymais, 4 karų garadžius. Rendų neša $130 į mėnesį. Prekė prieinama; įnešti $4,000.

Kreipkitės į Lietuvių Agentūrą, pas **B. KONTRIMAS**
361 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 605.

ŠOKIAI

Sandaros 7 kuopa rengia šokius kas subatos vakaras, 7:30, Sandaros Salėje, 327 E St., So. Boston, Mass. Kviečiame atsi- Boston. Kviečiame atsilankyti. Merginoms įžanga dykai.

PIGIAI PARSIDUODA

3 šeimynų, 18 kambarių beveik naujas namas, visi naujos mados improvementai, šildomi pečiai, su piazais iš pryšakio ir iš užpakalio, puikiausioj vietoj Dorchesteryj, prekė tik $11800, $4000 įnešti, lengvos išlygos.

Apart viršminėtų, turim daug gerų pirkimų namų, biznių ir ukių. Norint pirkti ką kreipkitės pirmiausia į

A. IVAŠKEVIČIAUS OFISUS
361 W. Broadway, So. Boston,
Tel. So. Boston 605 arba
110 Tremont St., Boston,
Room 508. Tel. Main 6467.

KONCERTAS IR TEATRAS

PIRŠLYBOS

Graži ir juokinga komedija, rengia A. L. T. Sandaros 82 kp **Subatoje, GRUODŽIO-DEC. 8 DIENĄ, 1923 METUOSE,**
Pradžia 7:30 val. vakare
Lietuvių Svetainėje, 26 Lincoln St., Brighton, Mass.
Koncertą ir Teatrą išpildys So. Bostono žymus Artistai.
Nepraleiskite progos kad yra proga pasilinksminti.
"Piršlybos" yra labai juokingas veikalas, kuris parodo senbernių bailumą, kuomet sumano apsivesti, ir tai pabaigoje sutarties apgalvojęs smunka laukan be kepurės.
KONCERTAS taipgi bus gana gražus. So. Bostono dainininkai palinksmįs visus atsilankiusius. Įžanga 50c., vaikams 15c. Kviečia visus **A. L. T. SANDAROS 82 KP.**

Gramafonai Rekordai ir Pianu Rolialiai

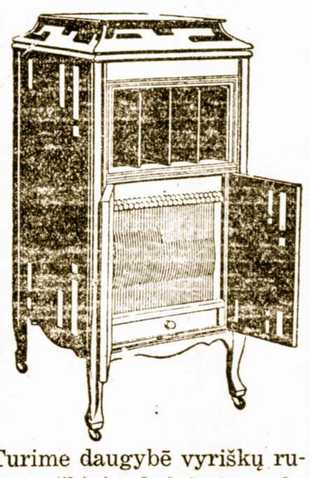

Užlaikome visus naujausius lietuviškus rekordus ir pianų rolius pagamintus geriausių lietuvių dainininkų, kompozitorių, muzikų ir monologistų. Iš kitų miestų kreipkitės laiškais, pažymėdami ko reikalaujate: gramafonų, lietuviškų rekordų ar lietuviškų player pianams notų (rolls). Prisiųsk 2c. stampą dėl kataliogo. Musų krautuvėje užlaikome čeverykų vyrams, moterims ir vaikams, padarytų iš geros skuros ir naujausių madų. Turime daugybė vyriškų rubų, kaip tai: kepurių, skrybėlių, marškinių, kalnierių, naktaizų ir daugybę kitokių daiktų. Visuomet gausite gerą patarnavimą.

GEO. MASILIONIS
233 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 1456-J.

Sukaktuvių Vakarienė

Sandaros Moterų 78 kp., paminėjimui metinių sukaktuvių rengia puikią vakarienę, kuri bus nedėlioje,

GRUODŽIO-DEC. 9 D., 1913 M.
Lietuvių Salėje, kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.
Pradžia 7:30 val. vakare.

Ši vakarienė bus toki, kokios Bostoniečiai dar niekados nėra turėję. Joje bus Lietuviškų "Kutletukų", čainiškų "Čiapsuis" ir visokių kitokių Lietuviškų valgių. Tad vietos ir apielinkės lietuviai, nepamirškite atsilankyti, o busite puikiai pavaišinti. Taipgi bus ir didelis programas. Visus kviečia RENGĖJOS.

Eczoint Gydanti Mostis

REIKALAUKITĘ PAS NAMINIŲ VAISTŲ PARDAVINĖTOJUS IR PAS AGENTUS.

Įvykus susižeidimui, atmink, kad ECZOINT mostis yra pirmutinė pagelba nuo žaizdų.

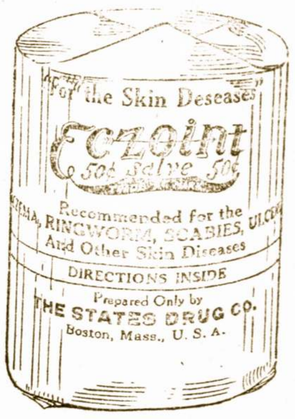

Taipgi ECZOINT gydo dederviną, išbėrimą odos, šašus, spuogus ir užsisenėjusius skaudulius.

Parsitrauk dėžutę dėl persitikrinimo. Kaina 50 centų.

Reikalaukite visose aptiekose arba

Pareikalaukit tiesiog nuo mus šiuo adresu:

The States Drug Co.
Boston, Mass.
P. O. BOX 2128.

Mums reikalingi agentai—atsišaukite.

Rašydami pažymėkit, jog sužinojote "Sandaroje."

FUTRAS PIRKITE FUTRAS

Kolei dar šilta, tai futros pigios, todėl geriausia pirkti dabar. Duodam ant bargo ir lengvų išmokesčių. Pirkit musų futras, overkotus, deimantus ir laikrodžius, nes musų prekes visi jau žinot, kad yra užtikrintos.

J. P. TUINILA

110 Tremont St. Room 306

Boston, Mass.

Tel. Congress 7978.